48րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 911 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 14.27 ՅՈՒՆԻՍ 1904 12 ՌԷՊԻՒԼ ԱԽԷՐ 1322 — 14 ՀԱԶԻՐԱՆ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գէտիկ Ալի Փաշայի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր.

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس قربه
اداره‌خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար, մասնաւոր պայմաններ.

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌԱՒՕՏՈՒՆ 10 ՓԱՐԱ

ՌԱՄԿԱԳԻՏԱԿԱՆ

Վերջամնաց գաղափարներ արդի քաղաքակրթեալ ժողովուրդներու մէջ.— Ցարգանք մեռելներու.— Ոգեպաշտութիւն.— Ջուրի եւ ծառապաշտութեան հետքեր գաւառներու մէջ:

Քաղաքակրթութեան ստորին սանդղամատէն որչափ բարձրացած ըլլայ մարդ, որչափ յղկած ու ազնուացուցած՝ իր ցեղական նկարագիրը յատկանիշող բարացուցական դաւանանքներն ու սովորութիւնները, իր մէջ ի յայտ կուգան դարձեալ աւելորդապաշտ վիճակի մը ամենահեռաւոր հետքերը որոշ կամ ստուերոտ, երբեմն ալ կենդանի վիճակի մէջ: Եւ մարդ, մերթ անգիտակից եւ մերթ ենթագիտակցաբար կը գործադրէ այս վերջամնացութիւնները եթէ նոյն իսկ կորսնցուցած ըլլան անոնք, իրենց իսկական իմաստն ու նշանակութիւնը:

Մեր մայրերուն համար, արեւը մարելէ վերջ «բարի չէ» քացախ կամ կրակ դուրս հանել տունէն, տաք ջուր թափել պատուհանէն վար. անմարդաբնակ ջաղացքի մը քովէ անցնիլ՝ առանց կտոր մը հաց ունեցած ըլլալու, տան մէջ սուլել, իր չուքին հետ խաղալ (մանուկներու համար) եւ տակաւին հարիւրներով սովորութիւններ, որոց նկատմամբ շատ խիստ ըլլալ սիրած են միշտ, առանց գիտցած ըլլալու անոնց չատերուն նշանակութիւնը: Մարդկութիւնը չպիտի մոռնայ բնաւ. Թերեւս ի գործ դնել մինչեւ վերջ՝ հետքերը նախնական վիճակի մը, առանց գիտնալու թէ ինչու:

Անցեալ իրիկուն գիւղի մը գերեզմաննոցին քովէն անցած պահուս, մթնչաղին եւ գերեզմանը ճամբէն ծածկող երեք կարգ թթենիներու մէջերէն կրցայ նշմարել երկու կիներ, որոնք կը դառնային չուրջը ընդարձակ գերեզմաննոցին իրենց եռանդէն քաշելով երկար պաստառ մը ու չապիկ մը: Հետաքրքրութիւնս կեցուց զիս իրենցմէ հասկնալու համար պատճառը այդ տարօրինակ արարողութեան: Հիւանդը մեռելկոխի ցաւէ ազատելու համար կ'ընեն եղեր:

Պրուսայի եւ Նալովայի միջեւ գտնուող մէկ քանի գիւղերը սովորութիւն ունին մեծարանք տալու մեռելներուն, աւելի վախէն մղուած քան յարգանքի զգացումէն:

Պէտք է բարեւի կենայ մարդ՝ իր մօտէն մեռելի մը մարմինը անցուած պահուն, նոյնիսկ այն մարդուն որ նոր կը վերադառնայ թաղումէ մը: Թերացողը՝ յարգանքի այս պարտականութիւններէն՝ չկրնար խուսափիլ մեռելկոխէ:

Պէտք է հոգալ հաց տալ եւ սուրճ խմել ծխել մաղմելու համար անհանգստութիւնը մեռելներուն, որոնք կը դառնան դէպի իրենց տուները կամ սիրելիները, եւ որոնց հանդիպումը չարագուշակ եւ վտանգաւոր է միշտ:

Հացի փսորներ չեն թողուր ննջասենեակի մը մէջ, որովհետեւ անոնց հոտէն ալ կուգան մեռելները, կչտանալու համար անշուշտ:

Թաղումներու միջոցին մէկէ աւելի անգամներ առիթը ունեցած եմ, մեռելին ափին մէջ դրամներ տեղաւորելը կամ իր արհեստի գործիներէն մէկ քանիին անոր հետ թաղուիլը տեսնելու: Գրեթէ ընդհանրացած սովորութիւն մ'է նաեւ, մեռելին հետ թաղել անոր ունեցած ամէնէն նոր զգեստներն ու ժամացոյցը:

Իր երկար ճամբորդութեան մէջ՝ աշխարհէ չուողը՝ պէտք պիտի ունենայ հագուստի, գործիքի, պարէնի, դրամներու, ողոքելու համար այն ամէն չար ոգիները որոնք կրնան պատահիլ իրեն եւ կասեցանել զինքը իր յաւիտենականի ճամբուն մէջ:

Ոգիներու աշխարհին մէջ ևս պէտք ունի մարդ այս ամէն բաներուն, որոնց տէր էր եղած աստեւոր կեանքին մէջ:

Գաղափարներ, որոնք իրենց յարացոյցները ունին Ափրիկէի Կաֆրերուն, Սեւերուն եւ Պոլիմաններուն մէջ. այս վերջինները սակայն կ'այրեն մեռելին բոլոր ունեցածները իր հողակոյտին վրայ, փոխանակ թաղելու զանոնք իրեն հետ: Ցիծի կղզւոյն բնակիչները՝ մեռնողին հետ կը թաղեն նաեւ անոր կիները ու ծառաները, խողխողելով զանոնք թաղման փոսին առջեւ:

Քաղաքակրթութեան նախնական վիճակը ունեցող մարդը իր իսկ բնութեան համեմատ չափած ըլլալով բոլոր ոգիները, իրեն պէս օժտուած կարծած է անոնք ալ: Հոգիները կը պտտին ամէն դի իրենց ուզածին պէս, կրնան մտնել ո՛ եւ է առարկայի մէջ եւ հոն բնակութիւն հաստատել, կամ դէպի երկինք վերանալով լուսաւորի մը ձեւը չինել հոն:

Պոլիմաններու համար լուսաւորները ոգիներ են՝ մեռած մարդերու, դէպ ի երկինք թռած:

Դժուար չէ animisme-ի նոյն այս վարդապետութիւնը գտնել բանաստեղծութեան մէջ ալ:

«Լոյս մ'ալ ես կ'երթամ յաւելուլ երկնից:
«Լոյսերն ինչ են որ եթէ ոչ անբիծ,
«Եւ թշուառ հոգւոց անէծք ողբագին
«Որք թըռին այրել ճակատն երկընքին»:

Աշխարհի մէջ կեցող ամէն գոյակ իր մէջ ունի ոգի մը, ինչպէս էակները: Բոլոր լիճերը, գետերը, ծառերը, ժայռերը, բլուրներն ու բոյսերը ունին իրենց մէջ բնակող ոգիները, որոնք գիտեն սիրել, զուարթ ըլլալ, բարկանալ, ուտել, հեշտանալ կամ փոխել իրենց բնակարանը ուրիշ առարկայի մը մէջ մտնելու համար:

Ոգիները կրնան ունենալ յատկութիւն մը բարի կամ չար, վերջինները շատ ճիւաղային են եւ անագորոյն, եւ որոնց սոսկալի է ոխակալութիւնը:

Անտեսանելիին առթած այս գաղափարը սոսկալի երկրէ մը ծնցուցած է վայրենիին մոքին մէջ: Այդ երկիւղը էական տարրերէն մէկն ըլլալ կը թուի նախնական զոհի մը գաղափարը չինող: Տակաւին մեր մէջ իսկ չեն պակսիր մարդեր, որոնք վախի մը սարսուռը պիտի զգային իրենց ձրակներուն մէջ, երբ գիշերանց ներանձն լքուէին եկեղեցիի մը, ընդարձակ չէնքի մը մէջ, ամայի անտառի մը կամ լերան մը վրայ: Այս սարսուռը անդին չանցնիր վերջամնաց վախ մ'ըլլալէ:

Եւ վայրենին ուրիշ միջոց չէ կրցած խորհիլ ողոքելու համար այդ ոգիները, բայց եթէ աղաչել անոր եւ տալ ինչ որ ունի իբրեւ թանկագին բան:

Ծառ մը կտրած պահուն իրեն հաճելի եղած կերակուրներէն լաւագոյնը պէտք էր դնէր անոր առջեւ կամ զոհ մ'ըներ, չահելու համար սիրտը ծառին մէջ բնակող ոգւոյն, եւ սա համոզումով թէ ծառին ոգին կերակուրի ոգին միայն կ'ուտէ, հոն թողլով նիւթական մասերը:

Ջէնկիլէրցի մամիկը՝ մթնչաղին կամ վերջալոյսէն յետոյ, գետէ մը անցած պահուն պատառ մը հաց կը նետէ ջուրին մէջ, ցաւ չընդունելու համար անկէ, եւ տունը չինելէ առաջ կը ստիպէ ... մ'ը մորթել հիմին վրայ, չինուելիք տունը փրկած ըլլալու համար ապագայ վտանգներէ:

Զոհաբերութեան մը գաղափարը չի պիտի ծնէր թերեւս մարդուն մէջ, եթէ վախ սաթած չըլլային իրեն արտաքին իրերն ու իրողութիւնները:

Որոտումին աճարկու ձայնին թաւալումներուն եւ կայծակներուն անգիտակ վայրենին՝ տարակոյս չկար թէ վեր, դէպի ձայնին եկած կողմը պիտի թըքնէր, իրեն համար թանկագին եղող, իր բերնին մէջ ծամած քապագը, հանդարտեցնելու համար աստուածները որոնք իր դէմ միայն բարկացած ըլլալու էին անշուշտ, ով գիտէ իր ո՛ր թերեւս անգիտակցաբար գործած ապարքին համար: Նոյն այս գաղափարէն տարբեր բան մը չպիտի կրնար յղանալ անշուշտ՝ ի տես փրփրող կոհակներու կամ փոթորիկներու:

Ոգեպաշտական այս կրօնին ներքեւ ապրողներ՝ կը պաշտեն ամէն ինչ որ ունի իր վրայ նշոյլը պատկառանքի, ըլլայ ծառ կամ քար, եւ կը զոհեն անոնց անասուններ կամ մարդեր:

Ջէնկիլէրցիները ունին նաեւ շատ մը նուիրական ծառեր, ջուրեր, եւ մէկ քանի քար որոնց կը զոհեն չարունակ աքաղաղներ եւ գառներ բժշկութիւն խնդրելով անոնցմէ, իրենց հիւանդներուն համար:

Նիկիոյ լիճը հարիւրներով ուխտաւորներ կ'ունենայ ամէն տարի Ապրիլ եօթին: Երկար պիտի ըլլայ գրել հոս մանրամասնութիւնները այն արարողութիւններուն որոնք կը կատարուին ռամիկին կողմէն, լճին եզերքը աւազներուն վրայ:

Սուրբէ մը չատ վար չեն մնար, Մուռ ծառը, Նորգիւղի քարը, Պէրամեթի Մածախ քարը, Ջէնկիլէրի Ակը որոնց առջեւէն չանցնիր գեղջուկը առանց աղօթքի մը բառերը երրցմնելու չրթունքներուն ծայրը:

Այ դժուար չպիտի ըլլայ կարծեմ գտնել արդի քաղաքակրթեալ մարդուն մէջ, հոգեբանական պատկերը նախնական մարդուն:

ՀԵՏԱԽՈՅԶ

Պարզ Խօսքեր

"ՏՐՈՒԱԾ ՓԱՐԱՅԻՆ ՉԱՓ,,

Մայր մը իր զաւակը կը տանի թաղային վարժարան մը եւ գաւառնական ուսուցչին հետ կը բանակցի թոչակի մասին: Սակարկութիւնը քիչ մը կ'երկարի: Ուսուցիչը վարժարանին սովորական թոշակը կը պահանջէ, իսկ մայրը կ'աշխատի զեղչ մը ընել: Եւ տղան, գլուխ, նկարագրի տէր մանչուկ մը, իրեն տրուելիք նախակրթութեան վրայ կատարուած այս հրկարատեւ սակարկութենէն զայրանալով, կը միջամտէ եւ սապէս կ'ըսէ. «Տեսնենք մեր տրուած փարային չափ բան պիտի սորվեցնէ՞ք ինծի»:

Այս տղան, որ դեռ վարժարանին սեմէն ներս չմտած սկսեր է մեր նախակրթութիւնը քննադատել, օր մը անշուշտ չատ պատճառներ պիտի ունենայ աւելի ծանր բառերով խօսելու համար մեր դպրոցներուն դէմ, որոնց աւանդած նախակրթութիւնը իրա՛ւ տեղ տեղ շատ ողորմելի բան է, «տրուած փարային չափ» չէ: Ցիչեալ նորընծայ աշակերտին անգիտակցաբար ըսած խօսքերը կ'արժէ որ տպաւորութիւն ընեն մեր այն կարգ մը ողորմելի ուսուցիչներուն վրայ, որոնք իրենց պաշտօնին կոչումը, գիտակցութիւնը չունին եւ անաշխատ բան մը կը համարին զայն:

ՍԻՄԷՈՆ ՓԷՐՈՒՆԻ

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Բրիտանիոյ Նահանգային Կրօնական Ժողովը (Բողոքականներու Սինոդը), որ յունիս 3/16ին գումարուեցաւ Պայըլ-Հաուսի մատուռին մէջ, վերջացաւ նոյն ամսոյ 10/23ին: Այդ միջոցին Ժողովը ունեցած է 14 կանոնաւոր նիստեր, որոնց գլխաւոր Օրակարգը կը կազմէին.—

1. Ազգապետարանի Նկմտացոյցը.— Ազգապետ Վսեմ. Յ. Պոյաճեան էֆ. ներկայացուց իր երկամեայ տեղեկագիրը, որուն մէջ որոչ կ'երեւէր թէ Ազգապետարանը նիւթապէս կը գտնուէր քննախանձելի վիճակի մը մէջ: Եւ կը ծանրանար սա կէտին վրայ թէ Թուրքիոյ բոլոր Հայ-Աւետարանական եկեղեցիները պարտին ո եւ է ժամանակէ աւելի դրամապէս նպաստել Ազգապետարանի ծախքերուն:

2. Երգարանի սրբագրութիւնը.— Երգարանի Մասնախումբին քարտուղար Ն. Կ. Գոնտայեան էֆ. կարդաց քառամեայ տեղեկագիրը: Ժողովը գոհունակութիւն յայտնեց Մասնախումբին կատարած դժուարին գործերուն համար, եւ յանձնարարեց որ չարունակէ իր աշխատութիւնները: Մասնախումբին կ'անդամակցին Բրոֆ. Յ. Հ. Ճէճիզեան, Յ. Մաթթէոսեան, Ս. Գ. Վարժապետեան, Ն. Կ. Գոնտայեան եւ Մ. Ա. Ճէճիզեան էֆ.ները:

3. Կարօտ Եկեղեցիներ.— Եկեղեցական եւ աշխարհական անդամները չատեր սրտի ցաւով դիտել տուին թէ աչքառու թիւ մը կը կազմեն այն եկեղեցիները, որոնք թէ՛ նիւթապէս եւ թէ հոգեւորապէս նկուած վիճակ մը ունին: Կան բազմաթիւ եկեղեցիներ որոնք տարիներէ ի վեր կը մնան առանց քարոզչի եւ հովիւի: Այդ կարօտ եկեղեցիներուն համար Օգնութեան Սնտուկի մը անհրաժեշտ պէտքը եւ կարեւորութիւնը չեշտուեցաւ:

4. Տեղեկագիրներու ընթերցումը.— Բլ. օրուան թէ՛ առաւօտեան եւ թէ երեկոյեան նիստերը ամբողջովին յատկացուեցան տեղեկագիրներու ընթերցման, որուն ներկայ էր մայրաքաղաքիս Բողոքական համայնքէն պատկառելի բազմութիւն մը: Սոյն տեղեկագիրները ղրկուած էին.— Կ. Պոլսոյ Հայ. Աւետ. եկեղեցիէն, Լանկայի եկեղեցիէն եւ Նիկոմիդիոյ, Ատաբազարի, Պարտիզակի, Պրուսայի, Պօլրաւուրի, Իաթանոզի, եւն. եւն. եկեղեցիներէ:

5. Պրուսայի Արեւ. Որբանոցը.— Ժողովը հաճութեամբ լսեց սոյն Որբանոցի ծանօթ խնդիրը որ ի մօտոյ պիտի գտնէ իր նպաստաւոր լուծումը: Մասնաւոր գոհունակութեան արժանի են անխոնջ ջանքերը եւ գնահատելի աշխատութիւնները Հիմնադիր-Տնօրէն Վեր. Գ. Պաղտասարեանի, որ 30 տարիէ ի վեր կը չարունակէ սոյն որբախնամ գործը: Կրթական այս կարեւոր հաստատութեան համար Վսեմ. Ազգապետ էֆ.ի Նախագահութեան տակ կազմուած է Խնամակալութիւն մը, որուն անդամներն են. Վեր. Մր. Մ. Պոյէն, Մր. Ո. Ո. Բիթ, Բրոֆ. Յ. Հ. Ճէճիզեան եւ Յ. Ս. Կուրտիկեան էֆ.ները:

6. Ձեռնադրութիւն մը.— 1902ի Սինոդին մէջ փափաք յայտնուած էր հրեց ձեռնադրել Խասգիւղի եկեղեցիին քարոզիչ Պատ. Ս. Յ. Զօրիկեանը: Ներկաներէն մէկը (օտանդամ) ջանաց այս տարի եւս արծարծել սոյն խնդիրը: Եւ սակայն Ժողովը հաստատեց այն որոշումը, զոր տուած էր երկու տարի առաջ. — «Սինոդը յարմար կը դատէ որ այս ձեռնադրութեան խնդիրը յանձնուի Գործ. Ժողովի, որպէս զի երբ պատշաճ համարի, թոյլատրէ յիչեալ անձին ձեռնադրութիւնը:

7. Բողոք մը.— Եէնիճէի (Պրուսա) ժողովուրդը կարգ մը գանգատագիրներ ղրկած էր իր հովուին Վեր. Յ. Տ. Ստեփանեանի անձին դէմ: Ժողովը կարգեց Քննիչ Մասնախումբ մը, որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ մօտէն ուսումնասիրել այս խնդիրը: Մասնախումբին անդամներն են. Վեր. Յ. Ա. Ֆիլեան, Գ. Յ. Չէթէճեան եւ Ն. Մթճէրեան էֆ.ները:

Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ եկեղեցական կարգ մը խնդիրներով:

Դչ. օր, Սինոդի տարեկան գումարման առթիւ, Պայըլ-Հաուսի մատուռին մէջ կատարուեցաւ Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդը, զոր կը մատակարարէին Իսթանոզի եկեղեցիին հովիւ Վեր. Յ. Ա. Ֆիլեան եւ Նիկոմիդիոյ եկեղեցիին հովիւ Վեր. Փ. Իսկէնտէրեան: Իսկ տարեկան քարոզը տուաւ Բրոֆ. Յ. Ա. Ճէճիզեան:

Սինոդի վերջին նիստին մէջ գաղտնի քուէարկութեամբ կատարուեցաւ ընտրութիւնը Նորակազմ Գործ. Կրօն. Ժողովին, որուն կ'անդամակցին.— 1. Պայըլ-Հաուսի քարոզիչ եւ Աւետաբերի օգնական-խմբագիր Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան, 2. Կ. Պոլսոյ Հայ. Աւետ. Եկեղեցիին (Բերա, Սկիւտար եւ Պայըլ-Հաուս) հովիւ Վեր. Ա. Մ. Շմաւոնեան, 3. Բրոֆ. Յ. Հ. Ճէճիզեան, 4. Ծխնօծ վաճառական Յ. էֆ. Ս. Կուրտիկեան եւ 5. Աւետաբերի խմբագիրներէն Ն. էֆ. Կ. Գոնտայեան:

* * *

Պարտիզակի Բարձր. Վարժարանի Ընթացաւարտից Կրթասիրական Ընկերութիւնը, որ 12 տարիէ ի վեր կը

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 96

[illegible]

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՎԷՊ

ՏԵՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ժ.

Հրաչեայ մինակ խորհուրդ հարցնելու համար չէր որ Ամէլիի խօսքը բացած էր Պարգեւեանի. խորամանկ երիտասարդը կ'ուզէր անուղղակի կերպով հասկցնել հասարակին թէ, յիսուն հազար ոսկինոց արժանընտիր աղջիկ մը կայ պատրաստ, որ թախանձագին կը խնդրէ ամուսնանալ իրեն հետ: Այս պատուաբեր անգաղտնապահութիւնը Ամէլիի համար ո՛ եւ է մեծասակար հետեւանք չէր կրնար ունենալ, մինակ առիթ կ'ընծայէր երիտասարդին Պարգեւեանի գաղափարները չօշափելու եւ հասկնալու թէ ինչ կը խորհէր անիկայ իր նկատմամբ:

Հասարակուն քանի մը վայրկեան եւ մտածեց՝ միշտ կարեւորութիւն տալով խնդիրին. հաքը լուրջ դէմքով մը երիտասարդին դառնալով.

—Ամուսնանալու վիճակին մէ՞ջ էք. հարցուց. ու նպատակն ալ կա՞յ ձեր Պոլիս այցելելու ծրագիրին մէջ.

—Բնաւ մտքէս անցուցած չեմ ամուսնութեան վրայ խորհիլը, պատասխանեց Հրաչեայ. ո՛չ դիրքս, ո՛չ ալ նիւթական կացութիւնս կը թոյլատրեն ատանկ պատասխանատու գործի մը ձեռնարկելու, ձեզմէ բան մը պահած չեմ, վաճառատան մը ներկայացուցիչն եմ եւ ամուսնական կեանքի մը պահանջները գոհացնելու կարող չեմ զգար նիւթական կացութիւնս:

—Նիւթական կացութիւնը խնդիր չէ, յարեց Պարգեւեան, անհաւասիկ յիսուն հազար ոսկի կ'առաջարկուի աղջկան մը կողմէ, վաղն ալ կրնայ ըլլալ որ ալ աւելի նախանձելի բախտ մը բացուի. ձեր կատարելութիւններով օժտուած երիտասարդները պէտք չէ որ դրամի վրայ խորհին, անիկայ ուշ կամ կանուխ կուգայ վարձատրել արժանիքները, ամէնէն կենսականը այն է թէ, դուք տրամադրութիւն կ'զգա՞ք ամուսնանալու, նախ պէտք է ձեր սրտին կոչումը ընէք, ակնարկուած աղջկան նկատմամբ բան մը կ'զգա՞ք ձեր մէջ, որովհետեւ ամուսնութիւնը հաւիւր չափ ալ սրտի խնդիր է եւ երբ այս երկուքը կարելի ըլլայ համաձայնեցնել, այն ատեն կատարեալ կ'ըլլայ ամուսնութիւնը:

—Զգանչցած մէկ աղջկանս նկատմամբ ինչ զգացում կրնամ տածել. հեռուէն տեսած եմ մէկ քանի անգամ, գեղեցիկ դիմագծեր ունի. ա՛յսչափ: Մնաց որ մինչեւ այսօր իրեն ընկերացող մատակարարին կինը կը կարծէի զայն եւ կարեւորութիւն իսկ չէի տար:

—Ուրեմն նախ աղջիկը ազատել պէտք է իրեն սպառնացող վտանգներէն ու ետքը խորհիլ ամուսնական խնդիրին վրայ. ասանկ պարագաներու մէջ հապճեպով տրուած որոշումները յաճախ աղետալի հետեւանք կրնան ունենալ: Բայց քանի՛ որ աղջիկը ծանր վտանգներով չրջապատուած՝ կոչում կ'ընէ ձեր վեհանձն օգնութեան, պէտք է փութաք անպայման կերպով ազատել զայն եւ յարգել ձեր պատուոյ խօսքը:

Պարգեւեան՝ նուազ ուշիմ չէր Հրաչեայէն, որուն գաղտնի նպատակը կռահած էր առաջին խօսքէն իսկ. կը զգար որ երիտասարդը իր գաղափարները չօշափել կ'ուզէր՝ Ամէլին պատրուակ բռնելով, որուն հետ ամուսնանալէ պիտի հրաժարէր, եթէ Նուարդին հետ կարգուիլ առաջարկուէր իրեն: Արդարեւ հասարուն անսահման համակրանք կը տածէր Հրաչեայի նկատմամբ, բայց առանց անոր էութիւնն ու գոյութիւնը հասկնալու, առանց անոր ամէն գաղտնիքները ուսումնասիրելու, չէր կրնար վեր ի վերոյ համակրանքէ մը պատուիրել ու աղջիկը տալ մէկ քանի ամսուան ծանօթի մը: Ասկէ զատ Նուարդ ալ անանկ հասարակ աղջիկ մը չէր, զոր կարելի ըլլար առաջին անգամ պատահած երիտասարդի մը հետ ամուսնացնել. խելահաս, ուշիմ, դժուարահաճ օրիորդ մըն էր ան, որ իր նախասիրած սկզբունքները, գաղափարներն ու ծրագիրները ունէր եւ մեքենական ամուսնութեան մը գաղափարին չէր կրնար հպատակիլ, ո՛րչափ ալ նպաստաւոր դատուած ըլլար ա՛ն իր ծնողացը կողմէ:

Պարգեւեան անհոգ, անտարբեր մարդ չէր մեր չատ մը ծնողներուն նման, որոնք կ'ուտեն կը խմեն, իրենց հանգիստը կը նային առանց խորհելու թէ աղջիկ զաւակներ ունին, որոնք իրենց կը սպասեն ամուսնանալու համար. ընդհակառակը այս պարագային հայրը միշտ արժանաւոր փեսացուի մը հետամուտ էր, եւ Հրաչեան առաջին օրէն իսկ այս տեսակէտով բաւական մեծ տեղ գրաւած էր մտքին մէջ: Այս նկատումով էր որ մտերմութիւնը աւելցուցած էր անոր հետ ու յաճախակի տուն կը հրաւիրէր զայն, որպէս զի աղջիկն ու կինն ալ մօտէն տեսնեն անոր արժանիքները, ու համբաւոյն խորհրդակցութենէ մը ետք վճռեն իրենց ընելիքը: Դեռ ժամանակը հասած չէր սակայն, եւ հեռատես մարդը կռահելով իսկ երիտասարդին գաղափարը՝ կանխահաս սեպեց բան մը յայտնել մտադրութենէն, երբ մանաւանդ Նուարդի հաւանութիւնն ալ չէր ստացած:

Աղջիկը ազատելու պարագաներուն վրայ երկարօրէն բանակցեցան երկուքն ալ, եւ Հրաչեայ պարտաճանաչ չեղաւ մը,

—Աղջիկը ազատելուն չափ ալ, անոր պատուաւոր ապաստանարան մը գտնելն է կարեւորը, ըսաւ, եթէ հօրը կողմէ իմացուի ո՛ւր ըլլալը, բնականաբար ողբալի հետեւանք մը կ'ունենայ վիճակը օրիորդին, որուն հիւրանոցին մէջ առանձին բնակիլն ալ անկարելի է այլ եւս: Սանկ պատուաւոր ընտանիք մը ըլլար, ուր խղճի հանդարտութեամբ ապրէր խեղճ աղջիկը, մինչեւ որ որոշուէր ապագան:

—Տիկին Ադամեանը կայ, ըսաւ Պարգեւեան, պատուախնդիր եւ կամքի տէր կին մը, որ դերձակատուն մը կը վարէ հիմա աղջկանը հետ, օր մը հոս հանդիպեցաք անոնց կարծեմ:

— Այս առաջին այցելութեանս էր որ ձեր բնակարանը տեսայ երկուքն ալ:

— Մեր Նուարդը պատւոյ տնօրէնն է Ադամեաններու դերձակատան զոր պաշտպանութեան տակ առած է ու չաբաթը մէկ քանի անգամներ կ'այցելէ մօր ու աղջկան. չատ վստահելի եւ ուղղամիտ մարդիկ են, հոն կը ղրկենք աղջիկը ուր թէ պատուաւոր ընկերութիւն մը կը գտնայ իր չուրջ եւ թէ ապահով կ'ըլլայ ամէն հաւանական վտանգէ:

— Բայց այնչափ յաճախորդ ունեցող գործատան մը մէջ կը կարծէ՞ք որ գաղտնի մնայ օրիորդին գոյութիւնը, երթեւեկողներէն մէկը կամ կարուհի մը բաւական են աղջկան անդորրութիւնը վրդովելու:

— Ես տիկին Ադամեանը մօտէն կը ճանչնամ, անիկայ գործ մը ստանձնելէ ետք անոր ամէն պարագաներն ալ ուսումնասիրեց չուղղութենէ չի վրիպեցներ. աղջկան համար Ադամեաններու բնակարանէն յարմար տեղ կարելի չէ գտնել: Նուարդ ալ մերթ ընդ մերթ կ'այցելէ ու մինակը չի մնար խեղճ աղջիկը: Առ այժմ հարկ չկայ սակայն ո եւ է խօսք բանալ, նոյն իսկ մերիններուն ալ բան մը պիտի չյայտնեմ եւ. դիւրութեան համար այցաքարտ մը կուտամ քեզ որուն հետ կը տանիս կը յանձնես աղջիկը տիկնոջ, ետքը մնացածը կը կարգադրենք:

Պարգեւեան այցաքարտ մը հանեց գրպանէն, որուն վրայ տիկին Ադամեանի տան հասցէն նշանակելէ ետք կարճ բառերով գրեց որ ներկայացող հիւրը պատշաճապէս ընդունի:

Հրաչեայ այցաքարտը առաւ եւ տիկնոջ ու օրիորդին հետ քիչ մը եւս տեսակցելէ ետք վերադարձաւ իր բնակարանը:

(Շարունակելի)

չարունակէ պահել իր գոյութիւնը, վերջերս գեղեցիկ գաղափար մը յղացած է։ Առաջադրած է կառուցանել քարուկիր ընդարձակ և հոյակապ շէնք մը, որուն ճակատը պիտի կրէ «Սրահ Ընթացաւարտից» վերտառութիւնը։ Շինութեան համար 500 ոսկի ծախք կը հաշուուի։ Շէնքին յատակագիծը արդէն պատրաստուած է կարող ճարտարապետի մը կողմէ։ 8 ընթացաւարտներ և 9 կիսաւարտներ ձեռնարկած են հանգանակութեան մը, որուն առաջին արդիւնքը եղած է 600 տոլար։ Հաւաքիչ Մասնախումբը, զոր կը կազմեն Տեարք Տոքդ. Ռ. Ա. Կոստանդեան՝ Ատենապետ, Ռ. Ե. Ալթունեան՝ Ատենադպիր և Յ. Հ. Գէորգեան՝ Գանձապետ, խոստացած է այս գումարը եռապատկել մինչեւ առաջիկայ Նոր Տարի։ Այս անգամ Պոլսեցնակ ընթացաւարտները եւ հետեւեցան իրենց ընկերներուն օրինակին։ 30 ընթացաւարտներ և 3 կիսաւարտներ գումարում մը ունեցան Պայպըլ-Հաուզի Մատուռին մէջ։ Ներկայ էին Վարժարանին առժամեայ Տնօրէնը և կրթասիրաց Ընկերութեան Ատենապետը։ Այդ առթիւ հանգանակուեցաւ 65 ոսկի։ Նոյն ժողովին մէջ ընտրուեցաւ Հաւաքիչ Մասնախումբ մը, որ ջանադիր է սոյն գումարը հասցնել 100 ոսկիի։ Մասնախումբին կանդամակցին Տեարք Ե. Ս. Մարտիկեան, Յ. Գ. Կարմիրեան, և Գ. Ս. Գաբրիէլեան։ Վարժարանին նախկին շրջանաւարտներէն և ծանօթ գրագէտ—բժիշկ Տոքդ. Յ. Տէր Ստեփանեան իր դեռ նոր հրատարակած գործէն — Կես-Բժշկական խօսակցութիւններ—100 օրինակ նուիրած է նոյն կրթասիրական նպատակին համար։

*** Կրթական սոյն հաստատութեան 25ամեակի հանդէսին առթիւ, որ տեղի պիտի ունենայ Յունիս 15/28ին, յատկապէս հրաւիրուած են խօսիլ Մ. էֆ. Ա. Ճէճիզեան՝ ներկայացուցիչ Նախկին ընթացաւարտներու, Տօքթ. Ս. Գ. Դավալճեան՝ ներկայացուցիչ Խնամակալութեան, Բրօֆ. Յ. Հ. Ճէճիզեան՝ ներկայացուցիչ Բողոքականաց Ազգապետարանի, Տեր. Տ. Թորգոմ Ծ. Վ. Գուշակեան՝ ներկայացուցիչ Արմաշու Դպրեվանուց, Տեր. Տ. Կարապետ Ծ. Վ. Մազլըմեան՝ ներկայացուցիչ Նիկոմիդիոյ Հայոց Առաջնորդարանի, Բրօֆ. Ա. Վ. Մելինեան՝ ներկայացուցիչ Ռօպերթ Գոլէճի և Տօքթ. Հ. Ս. Պարնըմ ներկայացուցիչ Միսիոնարութեան։

Գ. Ս. Գ.

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՃԱՐՈՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԼԻԱՕԵԱՆԿԻ ԳՐԱՒՄԱՆ ՋՐՈՅՑԸ

ԽԱԶԱԽ ԱՍՊԱՏԱԿՆԵՐ ՃՕՓՆԱՑԻ ՄԷՋ

(Վերջին թղթաբերով առնուած Եւրոպական թերթերէն։ Դէպքերը պատմուած իրենց կանոնաւորութեամբ եւ շարունակաբար։)

ԹՕՔԻՕ, Յունիս 21. — Ճարոնցիք ջերմապէս կը գովեն Հիթաչի և Սատօ Մարուի մէջ գտնուած անգլիացի սպաները, որոնք հաւատարմութեամբ և քաջութեամբ մասնակից եղան իրենց Ճարոնցի ընկերակիցներուն բախտին։ Մասնաւորապէս կը յիշատակուի նաւապետ Բէմրպէլը, որ Չինական Պատերազմին ժամանակ ալ թանկագին ծառայութիւններ մատոյց Ճարոնի։

Մարէշալ Օեամա և զօրավար Քօտամա գլխաւոր և երկրորդ հրամատարութեանց պետ անուանուեցան երէկ։ Մարէշալ Եամակադա Մարէշալ Օեամայի կը յաջորդէ իբրեւ պետ Մեծ Սպայակոյտին։

Թաքամացուի մէջ ռուս պատերազմական աղաւնի մը բռնուեցաւ։ Կը տանէր պաշտօնական զեկոյցներ, որոնց պարունակութիւնը չէ հրապարակուած։

Քորէայի մէջ ճարոնական ազդեցութեան ծաւալման դէմ հակառակ կուսակցութիւն մը կայ։ Բայց չի կարծուիր որ անախորժ հետեւութիւններ առաջ գան այս ընդդիմութենէն։

Ամերիկեան ածխաբարձ Պռուքուս շոգենաւը Չիֆու հասնելով կը պատմէ թէ Յունիս 19ին Շանկայէն 80 մղոն դէպ ի հիւսիս տեսաւ չորս ճարոնական թորփիլանաւեր և մէկ յածանաւ, որոնք մերթ ընդ մերթ կրակ կ'ընէին։ Թորփիլանաւերէն մին բաւական մօտենալով ածխանաւին՝ դէպ արեւելք դարձաւ։

Բորթ Արթուրէն դէպ ի Չիֆու Չինացիներուն գաղթականութիւնը կը շարունակէ։ Ասոնք ալ կը հաստատեն բերդաքաղաքին վիճակին վրայ ասկէ առաջ տարածուած զրոյցները։ «Տեսնե՛նք, կ'ըսեն, Ճարոնցիք ինչպէս պիտի գրաւեն քաղաքը։» Ամէն պարագայի մէջ սոսկալի արիւնահեղութիւն պիտի ըլլայ, կ'ըսեն։

ՊԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, Յունիս 21.—Թէլիսուի ճակատամարտին մէջ ռուսական կորուստներուն ահագին թիւը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ հանրութեան մէջ։ Եալուի և Նանշանի կորուստներէն վերջը, այս դէպքը սա՛ վհատեցուցիչ համոզումը յառաջ բերած է թէ ճարոնցի զինուորը, մարդ մարդու դէմ, գերազանց է ռուս զինուորէն, և նոյն իսկ աւելի ճարտար սպաներու հրամատարութեան տակ կը գտնուի։ Բայց ռուս Մամուլը հրճուանք կը յայտնէ ճարոնական անզէն փոխադրանաւերուն խորտակման վրայ, սակայն հանրութիւնը մասնակից չէ այս հրճուանքին, խորհելով որ Ռուս Նաւատորմիղը չարունակ խոյս կուտայ թշնամիին մարտանաւերէն։

*** Վիեննայի պաշտօնական Ֆրէմտէնպլաթ թերթը Վլատիվոսթոքի Նաւախումբին ողջամբ դարձին վրայ խօսելով, կ'ըսէ. —

«Այս չորրորդ անգամն է որ Ծովակալ Քամիմուրա չի յաջողիր գտնել բաց ծովուն մէջ ռուս յածանաւերը։ Առաջին անգամ Փետր.ի սկիզբը, երբ Հաքոտաթէ ճարոնական նաւահանգիստին ա՛յնքան մօտեցան. երկրորդ՝ Փետր.ի վերջը. երրորդ՝ ռուս ծովակալ Եէսսէնի ծովասպատակութենէն վերջ Ապրիլին։ Իրողութիւնը ա՛յն է թէ Վլատիվոսթոքի Նաւախումբը շատ ճարպիկ է իր գործողութիւններուն մէջ, և հաւասարապէս ճարպիկ է անհաւասար կռիւէ մը խուսափելուն մէջ։ Թշնամին չարունակ կը փափաքէր բաց ծովուն վրայ հրաւիրել զայն, և հիմակ որ Ռուսք իրենք իրենցմէ դուրս ելան, երկար ասպարէզներ կտրեցան առանց վնասուելու։ Այս ռուսական ծովարշաւը Նաւային Պատմութեան մէջ պիտի յիշատակուի իբրեւ նմոյշ աշխոյժ և կայտառ նաւառազմութեան, որ մեծամեծ արդիւնքներ ձեռք բերաւ առանց ո և է զոհողութեան։»

Վիեննայի թերթերը ցամաքային գործողութիւններուն վրայ ալ խօսելով, կ'ըսեն.— «Ի՛նչ որ մնալը ըլլայ Վլատիվոսթոքի Նաւախումբին համար, անձրեւոտ եղանակին սկզբնաւորութիւնը պիտի ընէ զօրավար Սթաքէլպէրկի համար, որ շատ դէշ դիրքի մը մէջ կը գտնուի հիմա։»

*** Պերլինի մէջ հրատարակուած վիճակագրութեան նայելով, Պատերազմին սկիզբէն ի վեր մինչեւ Յունիս 15 չէզոք Տէրութեանց կողմէ Ճարոնի և Ռուսիոյ ծախուած են հետեւեալ շոգենաւերը.—Անգլիա Ճարոնի ծախած է տասնըեօթը շոգենաւ, ընդ ամէնը 57,418 թոնօ։ Անգլիա Ռուսիոյ ծախած է Նօրթ Թայն շոգենաւը՝ 1209 թոնօնոց։ Գերմանիա Ճարոնի ծախած է չորս շոգենաւ՝ ընդ ամէնը 6724 թոնօ։ Գերմանիա Ռուսիոյ ծախած է եօթը շոգենաւ՝ 5364 թոնօ։ Հոլանտա, Իտալիա և Նորվեկիա իւրաքանչիւրը շոգենաւ մը ծախած են Ճարոնի։

*** Զօրավար Քուրոբաթքին հետեւեալ հեռագիրը ղրկեց Ցարին՝ Յունիս 18 թուակիր.—

«Զօրավար Պառոն Սթաքէլպէրկ կը տեղեկագրէ թէ թշնամին Վաֆանկուէն առջին անցած չէ։ Կ'իմանայ թէ Ճարոնցիք ճակատ կը յարդարեն Վաֆանկուի և Ֆուչէուի միջեւ։ Զօրավար Սթաքէլպէրկի զօրքերը կրցան հանգչիլ երկու օրուան կռիւէ և երկու տառապալից գիշերներու յառաջխաղացումէ մը վերջ խիստ դժուարին լեռնային ճամբաներէ։ Իրենց բարոյական կորովը ընտիր է։

«Տակաւին կարելի չէ եղած ճշգրիտ մանրամասնութիւններ ստանալ կորուստներուն վրայ։ Ճիշտ թիւեր ձեռք բերուած են հետեւեալ զօրագունդերուն պարագային համար միայն. — Արեւելեան Սիպերիական Հրացանակիրներուն առաջին զօրաբաժնին զօրագունդերուն մէջ սպաննուեցան 15 սպայ և վիրաւորուեցան 49 սպայ, ճակատամարտի դաշտին վրայ մնացին նաեւ 12 սպայ՝ կա՛մ սպաննուած կամ վիրաւոր. իսկ զինուորներէն սպաննուեցան 386, վիրաւորուեցան 992, և 568 մնացին պատերազմի դաշտին վրայ սպաննուած կամ վիրաւոր։

«32րդ, 35րդ և 36րդ զօրագունդերուն մէջ սպաննուեցան մէկ սպայ և 120 զինուոր, և վիրաւորուեցան 19 սպայ և 604 զինուոր, 96 ալ ճակատամարտի դաշտին վրայ մնացին կա՛մ սպաննուած և կամ վիրաւորուած։ Հրետանիին Ա. կիսաբաժինը կորսնցուց 10 սպայ և 103 զինուոր սպաննուած. 9րդ կիսաբաժինն ալ մէկ սպայ և 25 զինուոր սպաննուած. Թօպոլսքի Զօրագունդը մէկ սպայ և երեք զինուոր սպաննուած, մէկ սպայ և 40 զինուոր վիրաւորուած, և երեք հոգի կորսուած։ Մարշանքի Զօրագունդը կորսնցուց վեց սպայ և 131 հոգի վիրաւորուած, 11 հոգի սպաննուած, և 8 հոգի անյայտ եղած։»

*** Զօրավար Սախարով՝ Մեծ Սպայակոյտին ուղղեալ հեռագրին մէջ կ'ըսէ.—Յունիս 16էն սկսեալ մասնաւոր նշաններէ կ'երեւի թէ Ճարոնցիք կը պատրաստուէին Սիուեէնէ առաջ քալել երեք ճամբաներէ որոնք կը տանին Հայչէնկ, Թաշիչաօ և Քայչէու։ Անոնց գլխաւոր զօրութիւնը կը բաղկանայ հինգ զօրագունդ հետեւակներէ, ձիաւորներէ և հեծեալ թնդանօթաձիգներէ։ Ճարոնցիք Յունիս 10էն ի վեր Սայմացէն պարպած են։ Իրենց ջոկատներէն մին Ֆէնկ-Հուանկ-Չէնկ քաշուեցաւ։ Երեք գիշերուընէ ի վեր անընդհատ անձրեւ կը տեղայ։»

*** Լիաօեանկէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսք 5,000 հոգի կորսնցուցեր են Քայչէուի մօտ ճակատամարտի մը մէջ։

*** Ռուսիոյ պատերազմական նախարարը բարեկամի մը հետ խօսակցութեան միջոցին ըսեր է թէ Վաֆանկուի ճակատամարտին արդիւնքը ոչինչ է ճարոնցիներուն համար ռազմագիտական տեսակէտով։ Զօրավար Սթաքէլպէրկ արդարեւ զօրաւոր դիրքի մը մէջ հաստատուած է հիմա Վաֆանկուի հիւսիսային կողմը երկաթուղիին վրայ։ Անկէց կը շարունակէ սպառնալ Քինչէուի ճամբուն՝ խափանելու համար թշնամիին շարժումները, և միեւնոյն ատեն Բորթ Արթուրի վրայ ճարոնական ճնշումը մեղմացնելու համար։ Այս միջոցիս օգնական նոր գունդեր կ'ըստանայ և իր հարաւակողմ յառաջխաղացումը պիտի վերսկսի խոհեմութեամբ այլ հաստատապէս։ Ապացուցուեցաւ որ Չինացիք Ճարոնցիներուն լուր կուտան Ռուսներուն շարժումներուն վրայ։ Խիստ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին։ Զօրավար Քուրոբաթքին ամէն օր 1500էն 2000 նոր զօրք կ'ընդունի»։

*** Պեթերսպուրկի Ռուս թերթը կը հրատարակէ Լիաօեանկի իր թղթակցին մէկ նամակը, որուն մէջ կ'ըսէ թէ Բորթ Արթուրի բնակիչները այլեւս անտարբեր եղած են Ճարոնական Նաւատորմին յաճախակի ռմբակոծութիւններուն վրայ, որոնք գրեթէ ո և է վնաս չեն հասցներ քաղաքին։ Ցամաքին կողմէն ալ յարձակում չէ եղած։ Ճարոնական գլխաւոր Բանակը բերդէն 17 մղոն հեռի կը գտնուի, իսկ իրենց պահակներն 15 մղոն։

*** Նովոյէ Վրէմիայի Վլատիվոսթոքի թղթակիցը յունիս 17 թուով հետեւեալ հեռագիրը ղրկած է իր թերթին.— Կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ Վլատիվոսթոքի շրջանակին մէջ։ Հրամատարը հետեւեալ Օրակարգը հրատարակեց.— Կիներուն եւ տղաքներուն սոսուր թիւով բերդին սահմաններուն մէջ բնակութիւնը անպատեհ նկատուելով, կը յայտարարուի որ կառավարական պաշտօնեաները եւ քաղաքին բնակիչները իրենց ընտանիքները անմիջապէս բերդաքաղաքէն դուրս ղրկեն։ Առանց բանաւոր պատճառի մնացող ընտանիքները պիտի արտաքսուին, եթէ պարագաները պահանջեն, առանց նկատի առնուելու իրենց անձնական շահերը կամ պաշտօնէութիւնները։» Այս հրամանագրին հրատարակումը շատ օրինաւոր է, որովհետեւ քաղաքին մէջ 3000ի չափ կին ու տղայ կան։ Ծովակալ Սքրիտլովի հրամանաւ Նաւահանգստին երաժշտախումբը շաբաթը երկու անգամ կը նուագէ հրամատարին պաշտօնատան պարտէզին մէջ։ Վլատիվոսթոքի բոլոր բնակիչները ձրի կ'ընդունուին, և խուռն բազմութիւն կը հաւաքուի։»

*** Ճարոնի բանակին մէջ գտնուած օտար թղթակիցները շատ դժգոհ են իրենց մասին Ճարոնցիներուն ցոյց տուած ընթացքէն։ Քանիցս բողոքներ են Ճարոնական Սպայակոյտին։ Վերջապէս գրաւոր իրենց գանգատները յայտներ են Քորէայի ճարոնական զօրաց հրամատար զօրավար Ֆուճիի, յայտարարելով թէ Սէուլի և Նակազաքիի մէջ եւ գրաքննութենէ կ'անցնուին իրենց հեռագիրները, որոնք արդէն անգամ մը քննուած են Բանակին կեդրոնին կողմէ։ Նաեւ բողոքեր են սա պարագային դէմ որ մինչդեռ Թոքիոյի մէջ գտնուող թղթակիցներուն թոյլ կը տրուի ուզածնին հեռագրել, պատերազմի դաշտերուն վրայ գտնուող թղթակիցները չեն արտօնուիր բուն դէպքերը կամ նոյն դէպքերը հեռագրելու։ Ի վերջոյ թղթակիցները կը խնդրեն որ իրենք արտօնուին ազատօրէն հետեւիլ զինուորական գործողութիւններուն, ինչպէս իրենց երկիրները կ'արտօնեն օտար թղթակիցներուն՝ պատերազմի ժամանակ։ Բայց Ճարոնական Սպայակոյտին քաղաքականութիւնը նպատակ ունի թշնամիին չիմացնել ճարոնական բանակին թիւը և կազմակերպութիւնը։ Եալուի անցքին ժամանակ գերի բռնուած ռուս սպաները բանակին կարգադրութեանց վրայ ա՛յնքան այնտեղեակ էին որ իրաւցնէ կ'արդարանայ Ճարոնական սպայակոյտին քաղաքականութիւնը։

*** Ծ. Արեւելքի մէջ գտնուած պատերազմական թղթակիցներէն մին, ամերիկացի գնդապետ Էմըրըն, Նահանջող Ռուսներէն զարնուեր է՝ սխալմամբ լրտես կարծուելով։

*** Վարշաւայի պահեստի զօրքերուն բոլոր սպաները դրօշի տակ կանչուեցան։ Հինգ օր պայմանաժամ տրուեցաւ իրենց՝ կարգի դնելու իրենց անձնական կամ ընտանեկան գործերը Ծ. Արեւելք երթալէ առաջ։

*** Զարը անցեալ օր Ս. Սերգիոսի վանքը գնաց աղօթելու, ընկերակցութեամբ գահաժառանգ Մեծ Դուքսին։ Պալատական և զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ բակին մէջ կը սպասէին Ն. Վեհափառութեան, խօսակցելով պատերազմին վրայ և խարտեաշագոյն ծխախոտէ սիկարէթներ ծխելով։ Ճարոնական յաղթութիւններուն վրայ խօսելով կ'ըսէին թէ այդ յաղթութիւնները պարտութիւններու չափ ուժասպառ կ'ընեն զանոնք, կը յայտարարէին թէ ի՛նչ մեծ համբերութիւն ունի եղեր զօրավար Քուրոբաթքին, որ այդ համբերութեան շնորհիւ ազգային յաղթականը պիտի ըլլայ։ Ազնիւ յոյս մը կը տածեն Ռուսական Նաւատորմին վրայ, այն տպաւորութեան տակ կը գտնուին թէ խիստ ծանր բան մը կը պատրաստուի, այսինքն Վլատիվոսթոքի և Բորթ Արթուրի Նաւախումբերուն մէկ միացեալ յարձակումը Ճարոնցիներուն դէմ, ընդհանուր ճակատամարտ մը, ուր յաղթող և յաղթուող, երկուքն ալ զարնուած, ծովը ազատ պիտի թողուն այն նոր ուժին, այսինքն Պալթիկի նաւատորմին, որուն վրայ վերջերս աւելցեր են Գիլիէն գնուած երեք մարտանաւեր։ Ներկաները առանց ենթադրութիւններ կ'ընէին, և մանաւանդ զօրավարները սա՛ մեծ տպաւորութեան տակ էին թէ ռուսական զէնքերը վերջ ի վերջոյ պիտի յաղթեն։ Կը յայտարարէին թէ անգամ մը որ Մոսկովեան արծիւը իր թեւերը տարածեց երբէք պիտի չկասեցնէ իր թռիչքը։ Ամենէն աւելի եռանդով կը խօսէին զօրավար Ձուպով որ հսկայի պէս հասակ մը ունի, եւ գնդապետ Բօվանքօ, պատերազմական օդապարիկներու ճիւղին պետը՝ որ կը յայտարարէր թէ Քինչէուի ճակատամարտին մէջ մեծ գործ տեսան ռուսական օդապարիկները։

Մինչ այս մինչ այն, մատուռին մէջ կ'երգուէին մեղադրանակ երգերը։ Եւ ահա ամէն ոք շտկուեցաւ. կայսրը հասաւ բալխիրով գահաժառանգ մեծ դուքսին հետ, որոնց կը հետեւէին Մեծ Դուքս Պէթրօ Նիքոլայէվիչ, զօրավար Իլեան Օրլով, զօրավար Մասալով՝ կայսերական անձնական Դիւանին երկու պետերը, և պատերազմական նախարար զօրավար Սախարով։ Կայսեր դէմքը կը ճառագայթէր, իրանը դուրս ցցուած էր եւ գլուխը սովորականէն աւելի բարձր կը բռնէր։ Ն. Վեհափառութիւն մտաւ մատուռ, որ իր ոսկեճամուկ իկոններուն (պատկեր) լոյսերուն մէջ ողողուած էր։ Իբրեւ աղօթող մատուռ եկած էին նաեւ երկու սգակիր կիներ՝ ծովակալ Մաքարովի այրին եւ աղջիկը, որ իր հօրմէն զատ իր նշանածն ալ կորսնցուց Բէթրօ-Բաւլովսքի աղէտքին մէջ. երկուքն ալ գեղանի են, մայրը իր ամուսինին հոգիին համար կ'աղօթէր, իսկ աղջիկը իր մօրը երեսը կը նայէր։ Մատուռին առջեւ Ն. Վեհափառութեան զինուորական պատիւներ ըրին կայսրուհիին նիզակաւորները։ Աղօթքէն վերջ Ցարը իր հետեւորդներով Բէթէրհօֆ վերադարձաւ։

Ս. Սերգիոս վանքը Նեւայի եզերքը կը գտնուի, կանանչ եւ լռին վայր մը, ուր ամէնէն աւելի կը լսուի վանքի աղաւնիներուն մնջիւնը։

ԼԻԱՕԵԱՆԿԻ ԳՐԱՒՄԱՆ ՋՐՈՅՑԸ

ՆԻՒՈՒՉՈՒԱՆԿ, Յունիս 21 (կէս գիշեր).— Այս պահուս լուր առնուեցաւ թէ ճարոնական հեծելազօրքը շաբաթ իրիկուան դէմ Լիաօեանկի վրայ յարձակեր է։ Ամերիկացի միսիոնար մը այս լուրը առաւ տեղական աղբիւրէ մը։ Լիաօեանկի կռիւը չարունակեր է կիրակի օր, և այսօր կէս օրէ վերջ Ճարոնցիք տիրեր են քաղաքին։ (Յայտնի է թէ այս լուրը չհաստատուեցաւ։) Կէս օրէ վերջ քանի մը ժամ անընդհատ Հայչէնկի կողմէն թնդանօթաձգութեան հեռաւոր պայթիւններ լսուեցան։ Հայչէնկի ուղղութեամբ փչող սաստիկ քամին ձայնը դիւրաւ կը բերէր։ Այս գիշեր յաճախ երկինքը կը փայլատակէր թնդանօթի կայծերով։

Զօրավար Քուրոբաթքին ահագին թուով օգնական զօրք կը ղրկէ Ռուսներուն, որոնք խիստ ճակատամարտի մը բռնուած են Քայչէուի և Հայչէնկի միջեւ։ Շարունակ վիրաւորներ կը հասնին Հայչէնկ և Լիաօեանկ։ Անհամբեր կարեւոր լուրերու կը սպասուի, որովհետեւ այդ ուղղութեամբ ճարոնական զօրքերուն յառաջխաղացումը կը վտանգէ Լիաօեանկի ռուսական դիրքը։

*** 10րդ և 17րդ զօրաբանակներուն մարդիկը սկսած են Խարպին հասնիլ։ 70,000 հոգի ալ ճամբան կը գտնուին անդրսիպերիական գծով։

*** Թօքիոյի Ճիճի Շիմբօ թերթը կ'ըսէ. — «Բորթ Արթուր մէկ օրուան մէջ պիտի չառնուի։ Բայց իր անձնատրութենէն վերջ Պատերազմը բոլորովին նոր դարձուածք մը պիտի առնէ։»

*** Վիրաւոր ռուս սպաները կը յայտարարեն թէ ճարոնական բանակին մէջ՝ զինուորներուն մասնաւորապէս պատուէր տրուած է ռուս սպաներուն վրայ կրակ ընելու աշխատիլ։ Այս է պատճառը որ ռուս բանակին մէջ շատ է մնացած ռուս սպաներուն թիւը։ Նոյնը ըրին նաեւ Պօէրք հարաւ-ափրիկեան պատերազմին ժամանակ։ Երեք զօրագունդերու եւ երկու հրետանիի մարտկոցներուն 73 սպաները, այսինքն ամբողջին մէկ երրորդէն աւելին, սպաննուեցան կամ վիրաւորուեցան։ Երբ կռուի միջոցին ռուս սպաները վայրկեան մը հանգչին կամ կենան, գնդակներու կարկուտ մը կը տեղար անոնց վրայ։ Ձիաւորները առաջին անգամ կ'իյնան. այսպէս սպաննուեցաւ գնդապետ Լէյմինկ երբ իր զօրագունդին գլուխը կը գտնուէր։ Ռուս ջոկատներէն շատերուն մէջ բոլոր սպաները զարնուած են։ Վեցերորդ կիսաբաժնին երկրորդ մարտկոցին մէջ եօթը սպաներէն մին միայն ողջ մնաց։

*** Կէնսանէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ռուս ջոկատ մը Բինկեանկի կողմերը կը դեգերի։ Խազախները Անժուի մէջ Ճարոնցիներուն վրայ յարձակեցան։ Ճարոնցիք քիչ անգամ աւելի բազմաթիւ էին, և ետ մղեցին Ռուսները որոնք ունեցան 10 սպաննուած և 30 վիրաւոր։ Ճարոնցիներուն կորուստն ալ շատ մեծ է։ Ամէն պարագայի մէջ՝ Քուրոքիի Բանակին ետեւը այս Խազախական անակնկալ ասպատակութիւնք մտահոգութիւն կը պատճառեն Ճարոնցիներուն։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌԷՕԹԷՐ ԵՒ ՀԱՎԱՍ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԾՈՎԱՅԻՆ ՄԵԾ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ԱՌՋԵՒ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԶՐԱՀԱՒՈՐ ՄԸ ԵՒ ՅԱԾԱՆԱՒ ՄԸ ԸՆԿՂՄԱԾ

ՎՆԱՍՈՒԱԾ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐ

ՃԱՐՈՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒՄ

ՔԱՅՉՈՒԻ ԵՒ ՔԱՅՓԻՆԿԻ ԳՐԱՒՈՒՄՆԵՐԸ

ԹՕՔԻՕ, 25 Յունիս.— Ծովակալ Թօկօ կը տեղեկագրէ թէ, Եչ. օր, իմացած ըլլալով որ Բորթ Արթուրի անցքին մէջ նշմարուած է ռուս նաւատորմը, նաւահանգիստին մօտեցաւ իր բոլոր մարտանաւերով, հարուածելու թշնամին։ Ռուս Նաւատորմը կը բաղկանար 6 զրահաւորներէ (հեռագիրը մարտանաւ կ'ըսէ), 5 յածանաւէ, և 14 թորփիլահալածէ, որոնք հաւանաբար մտադիր էին բաց ծովը ելլել հիւսիսի ուղղութեամբ։ Ճարոնական թորփիլահալածները անմիջապէս յարձակեցան թշնամիին վրայ և թորփիլներ արձակելով ընկղմեցին ռուս մարտանաւ մը և զրահաւոր մը, ճարոնական Շիրաֆասա թորփիլահալածին աշտարակները վնասուեցան։ (?) մարդ սպաննուեցան և 3 վիրաւորուեցան իր մէջ։ Ուրիշ երեք թորփիլանաւեր ալ թեթեւ վնասներ կրեցին։

—Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ Թօկօյի մէկ տեղեկագրին համաձայն, Եչ. օրուան ծովամարտին մէջ Բերեսվիեթի նմանող ռուս զրահաւոր մը ընկղմեցաւ, և Սեվաստոբոլ զրահաւորին նմանող ուրիշ մը և Տիանայի նմանող յածանաւ մըն ալ պատերազմելու անկարող վիճակի մը մէջ դրուեցան։

—Ճարոնցիք այն ծովամարտին նախորդ չորեքշաբթի օր ռմբակոծեցին Բորթ Արթուրը, բերդաքաղաքին մէջ պաշարները կը քիչնան։

ՊԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, (Պաշտօնական).— Զօր. Սախարովի մէկ հեռագիրը կ'ըսէ.—Ամսոյս 23ի առաւօտէն ի վեր, թշնամին չարունակեց իր առաջխաղացումը դէպ ի Հայչէու։ Այդ օրը ամբողջ հրացանաձգութիւններ փոխանակուեցան։ Թշնամին մեծ վնասներ կրեց։ Ամսոյս 21էն և 22էն ի վեր ճարոնցիք կը գրաւէին Սիան-Տիանօ գիւղը, բայց 22ի իրիկունը անոնք պարպեցին զայն մեր մէկ ջոկատին ճնշման տակ։ 23ին թշնամի ջոկատ մը յանկարծական յարձակում մը փորձեց Պիրույի մօտ, մեր առաջապահներուն վրայ։ Սանտիանոյի մէջ, մեր պահակախումբը, ստիպուեցաւ ետ քաշուիլ։ Բայց Ճարոնցիք համախմբուած ըլլալով Սիաքօթանկի շրջակայ բարձունքներուն վրայ, անոնք այդ տեղերէն հանուեցան մեր լեռնային թնդանօթներուն ուժով և մեր զօրքերը նոր օգնութիւն ստացած ըլլալով ճակատ ճակատի յարձակման մը սկսան։ Թշնամին կատարեալ անկարգապահութեամբ նահանջեց, մինչ մեր հրետանիին կրակին ենթարկուելով։ Այս պատերազմին մէջ մեր կորուստներն են 7 սպաննուած և 18 վիրաւոր։ Ամսոյս 23ին ճարոնական ջոկատ մը ծուղակի մը մէջ ինկաւ Լինտիաքէի մօտ և ունեցաւ 15 վիրաւոր և սպաննեալ։ 22ին մեր զօրագունդը յարձակեցաւ թշնամիին աջ կողին վրայ որ դուրս ելաւ շատ մը դիրքերէն։ Հաստատուելով որ թշնամիին գլխաւոր դիրքը աւելի ուժով էր, մեր զօրքերը դէպ ի Սայմացի քաշուեցան կարգապահութեամբ։

ՎԻԷՆՆԱ.—Ճարոնցիք չորեքշաբթի օր գրաւեցին Քայչուն։ Գրաւեցին նաեւ Սիուչէնչուանկը։

ՓԱՐԻԶ.—115,000 ճարոնցիք Քայփինկի վրայ կը քալեն։

ԼՈՆՏՈՆ. — Թօքիոյէն Ռիւթէրի քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ճարոնցիք բուռն կռիւէ մը ետք գրաւեցին Քայբինկը։

ՊԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Զարը՝ մեծ դուքս Սէրժի նուիրեց ոսկի սուր մը, որ դուքսին Բորթ Արթուրի առջեւ ցոյց տուած քաջասրտութեան արժանագութիւնը կը կրէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Տէյլի Թէլէկրաֆի եկած հեռագիրը մը նայելով, Պեթերսպուրկի մէջ զրոյց կը շրջի թէ զօր. Քուրօբաթքինի բանակին աջակողմը մեծ ճակատամարտ մը կը մղէ Քուրոքիի դէմ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Մանչուրիոյ մէջ ճակատամարտները կը չարունակուին։ Ամէն գործակալութիւն կը յայտնէ թէ մեծ կռիւ մը անխուսափելի է մօտերս։ Զօր. Օքուի և Քուրոքիի բանակները միացան։ Կ'ըսուի թէ ճարոնական միացեալ բանակներուն Ռուսաց հետ ճակատամարտը վերջին դիրքը պիտի ըլլայ մանչուրիական արշաւանքին։

ՓԱՐԻԶ.—Ռուսական Ժ. բանակը մօտերս Մուքտէն կ'սպասուի։ Այս բանակին ժամանումէն ետք Քուրոբաթքին բուռն յարձակողականի մը պիտի սկսի։ Մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէ Մուքտէնի Ռուս բանակեղին մէջ։

***

ՊԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 24 Յունիս.— Զօր. Սախարով Յնս. 23 թուով կը հեռագրէ.—Յնս. 22ի իրիկունը, ճարոնական յառաջապահ զօրքերը դիրք բռնեցին Սիօէնչէօնի հիւսիսային կողմէն վեց քիլոմէթր հեռու, Սիաօթունկ թերակղզիին արեւմտեան եզերքէն մինչեւ լեռներուն ստորոտը տարածուող գծի մը վրայ։ Յնս. 23ի առտուն, թշնամին վերսկսաւ իր յառաջխաղացութիւնը։ Ռուս սպայ մը և երեք զինուոր վիրաւորուեցան.—Յնս. 22ին Զիթան-Լինի կիրճին մէջ գտնուող ճարոնցիներն հոն մնացին առանց նոր շարժում ձեռնարկելու։ Ֆէնկ-Հուանկ-Չէնկի կողմէն ո և է փոփոխութիւն չի ծանուցուիր։

ԹՕՔԻՕ, 24.—Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ 4,000 Ռուսեր անցեալ Գշ. յարձակեցան Այանկ-Եամէնի վրայ, բայց ետ մղուելով՝ նահանջեցին դէպ ի Զիան-Բալինկ։ Ռուսերը այս ճակատամարտին մէջ ունեցան 25 սպաննեալ և վիրաւոր։ Ճարոնցիներուն կորուստները յայտնի չեն։

ՆԻՒՈՒ-ՉՈՒԱՆԿ. — Ռիւթէր կ'ըսէ թէ երէկուընէ ի վեր նոր ամրութիւններ շինուեցան Լիաօ գետին արեւելեան կողմը։ Կը հաստատեն թէ ռուսական մեծամեծ ույժերը, Զօր. Քուրօբաթքինի հրամատարութեան ներքեւ, Նիու-Չուանկէ 8 մղոն հեռի կը գտնուին, և կը պատրաստուին յառաջխաղալ դէպ ի Քայչու։

ԼՈՆՏՈՆ.—Ճարոնցիք Թաշի-Քիաօի կայարանին դէմ երկու կողմէ յարձակում մը կը պատրաստեն, իրենց գործողութեանց խարիսխը Նիու-Չուանկ տանելու համար։

—Բացարձակապէս կը հերքուի այն լուրը թէ մարէշալ Օյամա և սպայակոյտը կորած ըլլան Սատօ Մարու հետ։

ՓԱՐԻԶ, 24.—Պալթիկի նաւատորմին առաջին մասը վաղը (Ծր.) ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Ծ. Արեւելք։

ՊԵՐԼԻՆ.—Լօքալ Անցայկըր հեռագիր մը կը հրատարակէ ծանուցանող թէ Վլատիվոսթոքի Ռուս նաւաբաժինը տեսնուեր է Հաքոդաթէի և Ֆուքուեամայի առջեւ։ (ճարոնական ջուրեր։)

***

ԷՏՈՒԱՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐ ՔԻԼԻ ՄԷՋ

ՀՈԼԹԷՆԱՈՒ, 25.—Էտուարդ թագաւոր իր Վիքթօրիա ենտ Ալպէրթ զբօսանաւով հօս ժամանեց կէս օրէն ետք։ Ընդունուեցաւ Վիլհէլմ կայսրէն, կայսերական իշխաններէն և ծովային նախարարութեան կողմէ. շատ սիրալիր ողջոյններ փոխանակելէ ետք երկու վեհապետները Հոհենցոլլերն զբօսանաւը գացին ուր Էտուարդ թագաւորը ընդունուեցաւ Գերման կայսրուհիէն։ Գիշերը

հացկերոյթ մը սարքուեցաւ Նաւին մէջ ի պատիւ Վեհափառ հիւրին։ Թագաւորը և կայսրը սիրալիր բաժակաճառեր փոխանակեցին, շեշտելով թէ իրենց հետեւելիք տեսակէտը միշտ խաղաղութեան պահպանումը պիտի ըլլայ։

ՊԵՐԼԻՆ. — Էտուարտ Թագաւորը պիտի այցելէ նաեւ Համպուրկ։

* * *

ԲԱՐԻԶ.—Մարոքի պատերազմական նախարարը հոս կ'սպասուի, Ֆրանսայի մօտ մասնաւոր պաշտօնով։

ԹԱՆՃԷՐ.— Ամերիկեան հպատակ Մ. Բէրտիքարիս և փեսան Մ. Վառլէյ ազատ արձակուեցան Մարոքցի աւազակներուն կողմէ և այսօր հոս հասան։

ՉԷԹԻՆԷ.—Երեք մեծ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Սերպիոյ Թագաւորին մասնաւոր պատուիրակ Մ. Ջենատովիչի։ Քարատաղի Իշխանը Տանիլօ Ա. պատուանշանին մեծ սպայութեան աստիճանը տուաւ անոր։

ՀՌՈՄ, 24.—Այս առտու, Ումպերթօ Թագաւորին աճիւնները փոխադրուեցան վերջնական տապանատունը։ Վիքթօր Էմմանուէլ Թագաւոր և բոլոր նախարարները ներկայ էին։

ԲԱՐԻԶ.— Հայիթիի ֆրանսական դեսպանը նախատինք կրած ըլլալով, ֆրանսական Կառավարութիւնը զրահաւոր մը ղրկեց Հայիթի, պահանջուած գոհացումներուն ույժ տալու համար։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ
ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

ՀԱՊԷՇ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ՆԵՐԿԱՅ

Ս. Պատրիարք Հայրը շաբաթ իրիկուն Բերայէն Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին իջնալով նախագահեց իրիկուան Եկեսցէի արարողութեան։

ԿԻՐԱԿԻ ԱՌՏՈՒ

Ուխտաւորներու ահագին ու խուռն բազմութիւն մը երեք մայրաքաղաքիս ամէն արուարձաններէն եկած գրաւած էր Ղալաթիոյ Ամենափրկիչը, որ փառաւորապէս լուսազարդուած՝ արդէն նեղ գալ սկսած էր հետզհետէ հասնողներուն։ Երկսեռ այդ բազմութիւնը որ լեցուած էր տաճարին մէջ, միացած հեղձուցիչ տաքին, անտանելի մթնոլորտ մը կը գոյացնէր եկեղեցիին մէջ, որ տակաւ անհանդուրժելի կը դառնար, մանաւանդ ներկայ փափկասուն կիներուն ու օրիորդներուն համար, քանի որ յաւիտենական «պուտրա»ն ու ներկը սկսած էին իրենց... գոյնը դուրս տալ, տաքէն քրտինքի առուակներ հոսեցնելով անոնց երեսներէն վար։

Ջերմեռանդութիւն մը որ ա՛յնչափ կ'ըլլայ՝ կիները մանաւանդ խռնուած էին Ամենափրկչին փոքրիկ մատուռին մէջ։ Պզտիկ, սիրուն տղեկ մը երբ ջերմեռանդութեամբ կը համբուրէր պատկերը, յանկարծ կանթեղն է դարձաւ ու կը թափեցաւ վար... օծելով նոր նոր հագուստը տղեկին։ Զախաւեր լուսարարի՞ն էր յանցանքը, չենք գիտեր, բայց սա գիտենք որ, այդ միեւնոյն լուսարարը, որ անքաղաքավարութեան գլուխ գործոց մըն էր, չատ կոշտութեամբ կը վարուէր ուխտաւորներուն հետ, անոնց դժգոհանքին տեղի տալով։

Ու բազմութիւնը միշտ կուգար, կը լեցուէր, կը զեղուր։

ՀԱՊԷՇ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ

Ժամը ճիշդ $1^1/_2$ն էր երբ Հապէշ պատուիրակութեան պետ զօր. Մաչաչա Վարքի, ընկերակցութեամբ Եթովպիական մեծաւոր Տ. Աբբա Ֆաքէտայի և սարկաւագի մը, Բերա Բալասէն կառքերով հասաւ Ղալաթիոյ եկեղեցին, իր հետ ունենալով Տ. Յովհաննէս Ա. քհ. Մկրեան և Բերայի վարժարանաց տնօրէն Գրիգոր էֆ. Մարգարեան, որոնք Բերա Բալաս երթալով Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ եկեղեցի հրաւիրած էին։

Երբ կառքերը եկեղեցիին դուռը հասան, Խնամակալութեան անդամները ընդունեցին հիւրերը և առաջնորդեցին դասը։ Բազմութիւնը այնչափ խռնուած էր որ բարապանները հազիւ հազ կըրնային ճամբայ բանալ։

Երբ դասը հասան ամէնքն ալ ջերմեռանդութեամբ խաչակնքեցին և մասնաւորապէս իրենց համար պատրաստուած տեղերը նստան։ Դասին մէջ էին նաեւ Տ. Ներսէս եպս. Ասլանեան, Տ. Բաբգէն Ծ. Վրդ. Կիւլէսէրեան, Քաղ. Ժողովոյ անդամ Գրիգոր էֆ. Խօրեան, Մանչէսթրի հելլենական և պարսկական հիւպատոս Հաճօբուլօ Խան, Արիս էֆ. Ֆէսճեան, Յակոբ էֆ. Յակոբօֆ, Յովհաննէս էֆ. Մուրատեան, Մագաուտ էֆ. Հարենց, Ղալա-

Թիոյ յոյն եկեղեցիէն երկու օրթոտոքս քահանաներ, եւն.։

Եկեղեցական արարողութիւնները որոնք այնչափ ներդաշնակօրէն կ'երգուէին երգեցիկ մանուկներուն կողմէ, առաջնորդութեամբ Գրիգոր էֆ. Մէհտէրեանի, չատ քաղցր տպաւորութիւն մը ձգեցին ներկայ հիւրերուն և իր հետեւորդներուն վրայ։

Ժամը երկուքին Ս. Պատրիարք Հայրը շքեղապէս զգեստաւորուած քահանաներու և դպիրներու առաջնորդութեամբ, մտաւ տաճարը։ Ն. Սրբազնութեան կ'սպասաւորէին Տ. Վահրիճ Ծ. Վրդ. Շահլամեան, Տ. Եզրաս վրդ. Սալլեան և Ղալաթիոյ ու Մայր եկեղեցիի քահանաները։

ՔԱՐՈԶԸ

Ճաշու Գիրքէն վերջ Ս. Պատրիարք Հայրը, բնաբան առնելով «Արքն Նինուէացիք յարիցեն...եւն.» խօսքը երկարօրէն խօսեցաւ օրուան տօնին վրայ։ Ըսաւ թէ մեր առաջին Լուսաւորիչներէն Թադէոս և Բարթողիմէոսէն վերջ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչն էր որ, եկաւ դարձեալ քարոզեց մեզի Քրիստոսի Աւետարանը։ Մենք, ըսաւ Ն. Սրբազնութիւնը, դարձեալ մոլորիլ սկսած էինք և պէտքը կար Լուսաւորչի մը՝ որ չիտակ ճամբան առաջնորդէր մեզ։ Ուրեմն երբ մենք Լուսաւորչայ տօնը կը կատարենք այսօր և կը փառաւորենք անոր անունը, պէտք է որ միեւնոյն ատեն մեր ամէնուս սրտին մէջ անջնջելի մնայ Լուսաւորչայ յիշատակը։ Ս. Պատրիարք Հայրը յետոյ անդրադարձաւ Եթովպական եկեղեցիին՝ ըսաւ թէ Հապէշիստանի մէջ ալ մեզմէ 40 տարի վերջ Քրիստոնէութիւնը տարածողը և անոնց Լուսաւորիչը եղաւ Ֆրումենթիոս Առաքեալը։ Եւ մեր եկեղեցին ալ հոկտեմբեր 21ին է որ կը տօնէ Սրբոցն Խարիթեանց և 10.200 վկաներուն յիշատակը։

Եկեղեցական արարողութիւններէն վերջ Ս. Պատրիարք Հայրը զգեստաւորուած դուրս ելաւ տաճարէն և բակին մէջ կենալով բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Կայսեր կենաց համար, որուն ներկաները ձայնակցեցան ամէններով։

ՀԱՊԷՇ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԵՒ
ԹԷՅԻ ՍԵՂԱՆԸ

Զօր. Մաչաչա և իր հետեւորդները եկեղեց. արարողութիւններէն վերջ առաջնորդուեցան վեր՝ Խորհրդարանը։ Հոն էին դարձեալ եկեղեցիին ներկայ գտնուող միւս բոլոր հիւրերը։ Ներկայ էին նաեւ Եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Թերթիս արտօնատէրը Յովհաննէս էֆ. Գայըքճեան, Պ. Մկրտիչ Ս. Պօղոսեան (Հապէշիստանի Մենելիք կայսեր հանդերձապահին եղբայրը) և մամուլի ներկայացուցիչները։

Երբ Ս. Պատրիարք Հայրը ներս մտաւ, Հապէշ հիւրերը ոտքի ելլալով, ամէնքն ալ զատ զատ համբուրեցին Ն. Սրբազնութեան Ս. Աջը, որ ամէն մէկուն նշխարհք տուաւ։ Շատ սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցան Ս. Պատրիարք Հայրը եւ հիւրերը։ Ն. Սրբազնութիւն հարցուց թէ՝ —«Արդեօք նեղուեցա՞ն եկեղեցիին մէջ»։ «Ո՛չ, պատասխանեց, Զօր. Մաչաչա, որովհետեւ ըսաւ, մեր եկեղեցական արարողութիւններն ալ երկար կը տեւեն և 7-8 ժամէն պակաս չեն ըլլար, աւելցնելով որ չատ գոհ մնացին և Հայ Պատրիարքի մը հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատուցանելը տեսան, բան մը որուն այնչափ փափաքող էին։»

Շատ համակրելի անձնաւորութիւն մըն է Զօր. Մաչաչա։ Միջահասակ գէր մարմին մը, և ալեխառն մօրուք մը որ կը շրջանակէ իր դէմքը՝ բարի, հեզահամբոյր ծերունիի մը տպաւորութիւնը թողլով դիտողին վրայ։

Եւրոպական տարազով և սիլինտր գլխարկով է Զօր. Մաչաչա՝ և հետեւորդ եկեղեցականներէն՝ Աբբա Ֆաքէտա (*) (որ վարդապետ է, աստիճանով) Յոյն եկեղեցականի մը սքեմին մօտեցող զգեստ մը հագած է, և եկեղեցականի վերարկու մը պայծ վըրան, եզերքները ոսկեթել բանուածքներով։ Իսկ միւսը որ դեռ աբեղայ է, բոլորովին սեւ սքեմ մը հագած է։

Խօսակցութիւնը միշտ կը շարունակուէր ֆրանսերէն լեզուով և թարգմանի պաշտօնը կը կատարէր Մ. Հաննա որ միշտ կ'ընկերանայ զօր. Մաչաչայի։

Ս. Պատրիարք Հայրը, իր համեղ խօսակցութիւնով, հոսկէ հոնկէ տեղեկութիւններ և բացատրութիւններ կուտար մեր եկեղեց. արարողութիւններուն մասին։

Յետոյ ամբողջ հրաւիրեալներուն կաթով թէյ մեծարուեցաւ, ուրկէ վերջ Հապէշ հրաւիրեալները իրենց շնորհակալութիւնը յայտնելով Ս. Պատրիարք Հօր և Ներկաներուն՝ կառքերով մեկնեցան Բերա Բալաս։

(*) Ս. Պատրիարք Հօր հարցուցինք թէ Աբբա Ֆաքէտա եպիսկոպո՞ս է։ Ո՛չ, պատասխանեց Ն. Սրբազնութիւն, վարդապետ է, և ամբողջ Հապէշիստանի մէջ, ըսաւ, հազիւ երկու երեք եպիսկոպոսներ կան։

×

Զօր. Մաչաչա խոստացաւ, մայրաքաղաքէս չմեկնած, այցելել Հայոց Պատրիարքարանը եւ Մայր եկեղեցին։

×

Ս. Պատրիարք Հայրը երեկ, Հապէշ պատուիրակներուն մեկնելէն վերջ, Խնամակալութեան անդամներուն հետ, խորհրդակցութիւններ կատարեց թաղին Կրթական ու Եկեղեց. գործերուն մասին։

ԳՆԱԼԸ ԿՂԶԻԻ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ ալ հանդիսաւոր արարողութիւններ կատարուեցան երէկ առտու, նախագահութեամբ Կղզիին ալեզարդ աւագերէց Տ. Դիոնէսիոս Ա. քհ. Ծիրմէճեանի։ Պատարագիչն էր Տ. Վահան քհ. Խոյեան որ գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ օրուան տօնին վրայ։ Մայրաքաղաքիս զանազան թաղերէ եկած դպիրներ իրենց քաղցրահնչիւն ձայներով մասնակցեցան Պատարագի արարողութեան, առաջնորդութեամբ դպրապետ-ուսուցիչ Յարութիւն էֆ. Մկրտիչեանի։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը խնդրած էր Ս. Պատրիարքէն Աղջկանց Որբանոցի մասին կարգադրութիւն մը ընել, այնինչքն իրենց տեղերը ղրկել զանոնք, որոնք ի վիճակի էին մեկնելու։ Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ Պատրիարքարանի Ա. Դիւանապետ Բարթող էֆ. Թէլեան Ուրբաթ օր Հիւանդանոց երթալով, մի առ մի քննեց Որբուհիները, և յարմար դատեց անոնց մէկ մասին համար կարգադրութիւն մը ընել իրենց տեղերը ղրկելու նպատակաւ, իսկ մէկ մասը պահել դեռ։ Բարթող էֆէնտի մասնաւորապէս գնահատեց Մալաթիացի որբուհիի մը գեղարուեստական ճաշակը և տաղանդը, և այնչափ գոհ մնաց որ յարգելի Դիւանապետը իր շուրջ եղողներուն յայտարարեց թէ պիտի աշխատի պաշտպան մը գտնել կատարելագործել տալու համար ճարտար որբուհիին գեղարուեստից համար ունեցած մասնաւոր յարմարութիւնը։ Եթէ կարելի չըլլայ Հիւանդանոցին մէջ վար դնել այն որբուհիները որոնց դեռ հոն մնալը յարմար դատուած է Թէլեան էֆ.ի կողմէ, Գալֆայեան Որբանոցի Խնամակալութիւնը պատրաստ է ընդունել զանոնք։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ Ճեմարանին Պատ. Հոգաբարձութիւնը մոռցնել տալու համար Ս. Խաչի Մանկապարտէզին անճարակ հանդէսին տպաւորութիւնը, կը պատրաստուի դպրոցին ընդարձակ պարտէզին մէջ դպրոցական հանդէս մը սարքել, որուն կանոնաւորութեան համար ամէն կանխահոգ միջոց այժմէն իսկ ձեռք առնելու սկզբնաւորութիւն ըրած է։

*** Ս. Խաչի Թաղ. Խորհուրդը երեկ քննութիւն մը կատարեց ճշդելու համար ծանօթ ցաւալի արկածին պատասխանատուութիւնը։ Թաղ. Խորհուրդը Հոգաբարձութեան և Տեսուչին բացատրութիւնները լսեց։ Աղքատ Ուսանողաց Խնամակալութիւնն ալ տեղեկագիր մը տուաւ Հոգաբարձութեան, որով կը յայտարարէ թէ արկածին պատասխանատուութիւնը իրեն չի վերաբերիր։

ԱՏԱԲԱԶԱՐԻ Հայուհեաց վարժարանի ամավերջի հանդէսը պիտի կատարուի, չորեքշաբթի օր, (16 Յունիս։) Այս տարուան շրջանաւարտ օրիորդներն են հետեւեալները։ Օրիորդք Աղաւնի Յ. Փիլեան (Սթանոզ), Արշալոյս Յ. Ղըզըյեան (Ատաբազար), Իսաւուհի Կ. Ճինկէօզեան (Ռոտոսթօ), Ովսաննա Կ. Մովսէսեան (Խարբերդ), Սաթինիկ Ս. Վարդանեան (Կ. Պոլիս), Քաթինա Փ. Քրամվի (Կ. Պոլիս)։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութեան յանձնուելու համար ստացանք երկու Օսմ. ոսկի, մէկը Արշակ էֆ. Էնքսէրճեանի և միւսը Պօղոս էֆ. Ճամճըեանի կողմէ, նախկին ոսկերչապետ Կարապետ էֆ. Պապաեանի որդւոյն՝ Յարութիւն էֆ. Պապաեանի հարսանեաց առթիւ փոխան ծաղկեփունջի։ Կը խնդրուի Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութենէն որ ընկալագիր մը ղրկելով Տպարանիս, ստանայ այս գումարը։

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ„Ի
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ՕՐ. ԽԵԼԻՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
ՆՇԱՆՈՒԱԾ

ՊՍԱԿՈՒՄ

Գումգաբուի Մայր Եկեղեցիին մէջ այսօր կը կատարուի Աբրահամ էֆ. Գարսամեանի ամուսնութիւնը Օր. Վերգին Կօշկակարեանի հետ։

ՌԷՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Կէլիպօլու սանճաղը միւթէսարրըֆ մուավինի իգզէթլու Անթուան Պիլօր էֆէնտիյէ Թէրֆիէն րիւթպէի Սանիյէ թեվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Վեզարեթի Մէմուրիյէթինին հիւսնը իֆասընտա միւշահէտ օլան իգտամ վէ մեսախիինէ մէյանի մէճլիսը Մալիյէ ազասընտան սաաթէթլու Խալէմ պէյ էֆէնտի հազրեթլերինէ իքինճի րիւթպէտէն Օսմանի.

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթը պէհիյէսի Թահրիրաթը Էնէճնէպիյէ գալէմի Ֆրանսըզճա մուգայիտլէրինտէն Սարքեան էֆէնտիյէ տէօրտիւնճիւ րիւթպէտէն Մեճիտի նիշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԲԱՐՁՐ. ՄԵԾ ԵՊԱՐՔՈՍԸ.—Վեհ. Սուլթանը գնահատելով Մեծ Եպարքոս Բարձր. Ֆէրիտ փաշայի հաւատարմական ծառայութիւնները, Իմթիազի պատուանշանը շնորհած էր։ Այդ բարձր պատուանշանին յանձնման արարողութիւնը կատարուեցաւ շաբաթ օր, Կայս. Պալատին մէջ։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Բարձր. Ֆէրիտ փաշա նոյն օրը ժամը 4ին Կայս. Պալատ գնաց մեծ համազգեստով և բոլոր պատուանշանները կախած։ Շնորհուած մասնաւոր արտօնութեան վրայ, Մեծ Եպարքոսը պատիւը ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու արարողապետ Իպրահիմ պէյի միջոցով։ Իմթիազի պատուանշանը ոսկիէ ափսէի մը մէջ կը բռնէր Իպրահիմ պէյ։ Վեհ. Սուլթանը իր ձեռքովը առնելով պատուանշանը կախեց Ֆէրիտ փաշայի կուրծքին։ Այս արարողութեան ներկայ էին նաեւ պալատականներ։ Բարձր. Մեծ Եպարքոսը Կայս. այս շնորհէն զգածուած իր երախտագիտական եւ հաւատարմական ջերմ զգացումները մատոյց յոտս Կայս. Գահոյից և սրտագին բարեմաղթութիւններ ըրաւ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ.— Աւստրիոյ Ֆրանց-Եօզէֆ կայսրը հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհ. Սուլթանին, նուիրուած Նիշանը Ալի Օսմանի պատուանշանին առթիւ։

ԹՆԴԱՆՕԹՆԵՐ.—Վիլհէլմ Կայսեր նուիրած նմոյշին համաձայն, Արքունի Թնդանօթարանը արագաձգութեան թընդանօթներու երկու մարտկոց շինեց և կազմակերպեց։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Օսմ. ծովեզերքներու իբր պահակ 12 թնդանօթակիրներ պիտի յանձնարարուին։

— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Անգլիացի եւ Ամերիկացի 30 մեքենագէտներ առնել օսմ. ծառայութեան մէջ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Սելանիկի Թէբադդը եւ Ֆէյզէի վարժարաններուն մէջ վաճառականութեան եւ տնտեսականութեան ճիւղեր հաստատելու համար Վեհ. Սուլթանը 15,000 ղր. շնորհեց։

ԽՏԻՎԸ չորեքշաբթի օր Վիեննա ժամանեց։

ՀԵԼԼԷՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ արտօնութիւն խնդրեց Բ. Դուռնէն, որպէսզի Ամֆիթրիթ զբօսանաւը անցնի նեղուցներէն, Ռուսիա տանելու համար Օլկա Թագուհին եւ Քրիստոֆ իշխանը։

ՊԵՐԼԻՆԻ պարսկական դեսպանատան խորհրդական Միրզա Յովհաննէս Խան Ամատ-էլ-Վիզէրա առջի օր Պոլիս ժամանեց։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ.— Բարեփոխեալ օրէնքին տրամադրած նոր դրոշմաթուղթերը մինչեւ որ հրապարակ հանուին, անոնց պէտքը պիտի լրացուի գտնուած դրոշմաթուղթերով։ Նոր դրոշմաթուղթերուն կաղապարները պատրաստեց Արքունի փողերանոցը։

—Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը պաշտօնեաներ կ'ընտրէ, որոնք առաջիկայ յուլիս 1էն պիտի քննեն ընկերութեանց, առեւտրական և ելմտական հաստատութեանց մէջ դրոշմաթուղթի վերաբերեալ գործերը։ Ելմտական նախարարութիւնը իր կարգին քննիչ մասնախումբ մը կը կազմէ։

ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ.—Կրթական նախարարութիւնը Բ. Դրան մատոյց Թուրք վարժարաններու բարեփոխուած կրթ. ծրագիրը, մասնաւոր յանձնաժողովին տեղեկագրին հետ։

ՂԱԼԱԹԻԱ-ԲԵՐԱ Թիւնէլին մենաշնորհը 75 տարի եւս պիտի երկարաձգուի։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ընկերութիւնը 22 ղր. ոսկեդրամ շահաբաժին պիտի վճարէ անցեալ շրջանին համար, թիւ 7 կտրօնին փոխարէն։ Վճարումները պիտի ընէ Օսմ. Պանքան, յառաջիկայ յուլիս 1էն սկսեալ։

ՄԱՀ.— Պոլսոյ երաժշտական աշխարհը կորուստ մը ունեցաւ։ Ծանօթ ջութակահար Վիտորա պէյ մեռաւ առջի օր։ Հանգուցեալը Կայս. Պալատին նուագախումբէն էր և հազարապետ։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՄԲԱԿԻՆ տարեկան հունձքը շուրջ մէկ միլիոն հակ է, իւրաքանչիւրը 500 անգլ. լիպրա ծանրութեամբ։ Սուտանի մէջ ընդարձակ գետնի մը բացումը, Նեղոսի Նոր Թումբին աւարտիլը և Սուաքիմ-Պէրպէր երկաթուղիին շինութիւնը, յոյս կուտան որ հունձքը հինգ տարի ետք պիտի կրնայ հասնիլ 2-$2^1/_2$ միլիոն հակի։

ԼՈՆՏՈՆԻ գեղարուեստից վարժարանին շրջանաւարտներէն Մր. Տիւրէվիք Կոյլի, որ Պոլիս կը գտնուի, արտօնուեցաւ Պոլսոյ մեծ մզկիթներուն լուսանկարները առնել։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան Վօթուր պահականաւը Պիրէօն կը գտնուի։ Յունաստանի Թագաւորը իր ապարանքին մէջ հացկերոյթ մը տուաւ անոր հրամանատար Մ. Բիէր Լօթիի ի պատիւ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲՈՒԽՍԻՐՏ ԿԱՌԱՊԱՆԸ.— Անցած ուրբաթ առտու նորածին մանչ մը զամբիւղի մը մէջ դրուած կախուած գըտնուեցաւ Բանկալթիի ոսկերիչ Էքմէքճեան եղբարց տան դուռնէն։ Նոյն միջոցին այդ տեղէն անցնող Միխալ անուն կառապան մը տեսնելով եւ լսելով նորածինին ճիչերը զայն առաւ, տղեկը տուն տարաւ ըսելով, «չորս հատ ունիմ արդէն, հատ մըն ալ աւելին աչք չհաներ»։

ԳՈՆԻԱՅԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ.— Գոնիայի պաշտօնաթերթը կը խօսի այն վնասներուն վրայ որոնք առաջ եկան վերջերս տեղի ունեցած ողողումներէն։ Գասապայի մէջ ամսոյս 4ին տեղացած անձրեւին հեղեղներէն երեք կամուրջ փլան, ուրիշներ վնասուեցան, ջուրի բոլոր ճամբաները խորտակուեցան, տուներ ողողուեցան և պարտէզներ ու արտեր աւրուեցան։ Հաճի Համզա Թաղէն Յովակիմեան Ստեփան վախնալով տեղատարափին սաստկութենէն կաթուածահար եղեր է։ Պօզքըր գաւառին մէջ ալ վնասները մեծ են, կամուրջներ, տուներ, պանդոկներ փլած են, վաճառատուններ ողողուած են, արտեր աւրուած են, անասուններ քշուած են եւ այլն։ Ընդհ. վնաս կը հաշուուի 6000 ոսկի։

ԱՂՔԱՏՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁԱՆՔ.— Ռօզա և Անդրանիկ, աղքատիկ քոյր եղբայր մըն էին, որոնք իրենց գլուխը քաշած էին Ֆէնէր Պաղչէի կողմը, անտէր հիւղակի մը մէջ։ Այս օրերս սակայն յանկարծ մէջտեղ կ'ելլէ այդ հիւղակին տէրը որ զանոնք դուրս կը հանէ չէնքը փլցնելու համար։ Աղքատիկ քոյր-եղբայրը, այս հարուածէն յուսահատած, շաբաթ օր Գատը գիւղի շրջակայքը, Օխլամուրլը ըսուած տեղէն ինքզինքնին ծով կը նետեն, ազատելու համար աղքատութեան փորձանքէն։ Բայց բաղդը կը ժպտի այս յուսահատներուն, և մօտերը օգնութեան փութալով...կ'ազատեն զանոնք։

ԽԵՂԴՈՒԱԾ.— Խասգիւղ, Շահպազ էֆ.ի աղիւսի աշխատանոցին նաւավարներէն Կարապետ, Շբ. օր, երբ Պէշիկթաշ ապրանք տանելէ ետք կը դառնար առագաստ պարզած, իր մավունան Քարաղաճի առջեւ գնաց զարնուեցաւ Սարանտիի մավունային, որու միջոցին ծով ինկաւ Կարապետին քովի մէկ ուրիշ մակուկավարը Լեւոն որ չկրնալով ազատիլ խեղդուեցաւ։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՆՇԱՆԱԾՆԵՐ.— Սելանիկի «Բրօկրէ» թերթը տարօրինակ եւ վիպական լուր մը կուտայ։ Կը պատմէ թէ վերջերս յանկարծամահ կ'ըլլայ Հրեայ գործաւոր մը։ Ասոր մէջ զարմանալի բան բան չկայ այնպէս չէ՞։ Լաւ։ Աս մարդը նշանած մը ունի եղեր, որ իր խօսեցեալին տխուր մահը լսելէն երկու երեք ժամ ետքը, ինքն ալ...կը մեռնի։ Այսքան զարմանալի դրուագ մը հին թատերագիրներուն քով միայն կը տեսնենք, որոնք ուզած ատեն, իրենց խաղերուն մէջ, անմիջապէս կը մեռցնեն մէկը կամ միւսը, հոգ չէ թէ ան ողջ առողջ ըլլայ։ Մնաց որ, այսքան հաւատարմութիւն կը յուսացուի՞ արդեօք, գիտել կուտան, Ռեպեկայի մը թոռնուհիին ...։

ԿԻՆ ՔՍԱԿԱՀԱՏ ՄԸ.— Ճէմլի փաշայի տիկինը առջի օր երբ շոգենաւէն կամուրջ կ'ելլէր, Սահար անունով կին մը, որ ճարտար քսակահատ մըն էր, շորթեց յիշեալ տիկնոջ պայուսակը, ուր կը գտնուէր 100 ոսկի արժողութեամբ գոհարեղէններ։ Սակայն այս քսակահատուհին չկրցաւ խնդալ իր հունձքին վրայ, որովհետեւ օձիքը ձեռք տուաւ։ Վրան խուզարկուելով գտնուեցան նաեւ ոսկի ժամացոյց մը, շղթայ մը, և հինգ մէկնոց ոսկի մը։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

28. Մինչեւ Պաշ Զավուշի աստիճան, օսմ. զինուորներուն կողմէ՝ անձնական գործերու համար՝ իրենց հրամանատարներուն մատուցած աղերսագիրները։

29. Թղթատարական փոխանակագիրները և անոնց ստացագիրները։

30. Օտար երկիրներ ղրկուած յանձնարարեալ (թէահհիւթլի) նամակներու և առարկաներու համար նամակատուներու տուած ստացագիրները։

31. Հանգստեան կոչուող պաշտօնէից կամ անոնց ընտանիքներուն համար Հանգստեան Թոշակի Սնտուկէն յատկացուելիք մինչեւ 500 ղրշ. և անկէ պակաս թոշակներուն Պետական Խորհուրդին տրուած Մազպաթաները։

32. Հանգստեան Թոշակի իրաւունք չունեցող կարօտ պաշտօնէից և կամ չքաւորութեան մէջ մեռնող պաշտօնէից ընտանիքներուն վերաբերեալ Մազպաթաները։

33. Պաշտօնէից բարւոք պաշտօնավարութեան վկայագիրները և դրոշմաթուղթ կրող ընդօրինակութեանց ամփոփոյքները։

34. Անարժէք խոպան հողերու վըրայ գիւղական տուներու շինութեան վերաբերեալ Մազպաթաները և յատակագծերը։

35. Բարի վարուց Մազպաթաները։

36. Նախապէս պատրաստուած Մազպաթաներու բացատրողական Մազպաթաները։

97. Մինչեւ 100 ղրշ.ի ամսաթոշակներու համար տրուած այն վկայագիրները որոնք թոշակառուին ողջ ըլլալը, ինքնութիւնը և անձնական հանգամանքը կը հաստատեն։

38. Սանայի վարժարաններու ուսանողներուն հաշուետետրները և իրենց թոշակներուն վճարման ընկալագիրները։

39. Ջրի անցագիր առնելու համար իբրեւ երաշխաւորագիր՝ կրօնական ուսանողներուն տրուած վկայագիրները։

40. Իմամներուն և Մուխթարներուն կողմէ մէկ գիւղէն ուրիշ մը գաղթողներուն տրուած իլմուխապէրները։

41. Անցագիր առնելու համար կարօտներուն տրուած իլմուխապէրները։

42. Շէյխ-իւլ-Իսլամի Դրան կողմէ որբերուն վճարուած տոկոսի կտրօնները և փոխատուութեան Հէօճճէթներուն մէջ գրուած երաշխաւորագրերը։

43. Բնագիրը դրոշմատուրքի ենթակայ եղող արձակուրդի խնդրագիրներու, հրաժարագիրներու և հանգստեան Թոշակի համար մատուցուած խնդրագիրներու յարակից թուղթերը։

44. Պետական հաստոյթներու վերաբերեալ ազդարարագիրները։

(Շարունակելի)

«Ատամնաբոյժ Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ»
Կարդալ Դ. երես

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՄՆԾ. Ա. ԷՖ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ, (Կէլվէ-Միջագիւղ).— Ձեր խնդրած թերթօնին թիւերը պիտի ղրկէինք բայց... մոռցած էիք նամակին մէջ յիշել թէ՝ ո՞ր թերթօնին են անոնք։

ՍԱԼԵԱՆՃԵԱՆ ԷՖ. (Ֆաթսա).— Ձեր վերջին նամակին համաձայն, բաժանորդագինը եղող մանտաբօսթին թիւերը ներկայացուցինք Թղթատարական Վարչութեան։ Յետ քննութեան պատասխանեցին մեզ թէ այդպիսի գումար մը չէ եկած։

☞ Կարդալ Մահմուտ Փաշա, Խ. ՖԷՍՃԵԱՆ դեղարանի ծանուցումը Դ. երես։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲԱՐԻԶ, 26 Յունիս.—Ճափոնական զրահաւոր մը Տալնիի մէջ ականի մը զարնուելով ընկղմեցաւ։

—Նիւչուանկէ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ճափոնցիք երեք տեղէ կտրեցին Քայփինկի պաշտպանողական գիծերը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թօքիոյէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ զրոյց կը շրջի հոն որ, Վլատիվօսթօքի ռուս զրահաւորները ճափոնական ծովուն նաւարկելի կողմերը վերադարձած են։ Հիւսիսի կողմերը հանդիպած են Քամիմուրա ծովակալին նաւաբաժնին և թէ կռիւ մը տեղի ունեցած է այդ միջոցին։

Կարդալ Դ. երես «Իւնիօն» Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 98

Երկու Օրօրոցները

ՎԷՊ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ — Թարգմանիչ ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՊԻՏՈՅԿԸ

Պուանէ յանկարծ Ռօպէնի դարձաւ, աչքերը բոցավառ և պրկունքը դողդոջուն, և կծու երգիծանքով մը.

— Այդ առասպելները ուրիշներուն ծախէ, բարեկամ, բացագանչեց, կ'երեւի թէ այդ խօսքը զուրցողներն ալ քեզմէ վար չեն մնար եղեր։

Ռօպէն ուսերը թօթուեց արհամարհանքով, և միշտ հանդարտ կերպարանքով մը.

— Այս բանը ես իմ գրպանէս չէ հանեցի, ըսաւ, իմացածս կ'ըսեմ կոր։ Միայն թէ, որովհետեւ ես երբեք մեր Պուանէ բարեկամին ակնոցովը չեմ դիտեր, չի կրցի զօրաւոր հերքում մը տալ այս ամբաստանութիւնը ընողներուն։

— Քեզ նոր չպիտի հանչնանք արդէն, չեչտեց Պուանէ բառնցքը սեղմելով, ամենքս ալ գիտենք թէ դուն Բրէզը չես սիրեր և թէ ամէն առեն ասանկ սուտուփուտ բաներ կը ստեղծես իր մասին։

— Ամէն մարդ իր կարծիքը ունի, քրթմնջեց Ռօպէն խրոխտաբար, դուք ուզածնուդ չափ ըսէք թէ ես Բրէզը կ'ատեմ և կը զրպարտեմ։ Ատոնք մազի չափ չեն կրնար ազդել իմ վրաս։ Իրողութիւնը սա է որ Բրէզ այս պահուս բանտը կը գտնուի, թերեւս հեղ մըն ալ չելլելու պայմանաւ։

Ռօպէն այնքան մեծ վստահութեամբ արտասանած էր այս վերջին խօսքերը որ Պուանէ և Թիպօ գլուխնին խոնարհեցին։ Ցաղթական ժպիտ մը շողաց այն ատեն Ռօպէնի շրթունքին վրայ, և նորէն սկսաւ իր խարտոցովը զբաղիլ։

— Բայց, Աստուծոյ սիրո՛ն, քիչ մը բաց խօսէ, պոռացին անդիէն քանի մը գործաւորներ, որոնք ոեւէ կուսակցութեան չէին պատկաներ։

— Որ կէտը բաց խօսիմ, բարեկամներ, ըսաւ Ռօպէն առանց գլուխը վերցնելու, խնդիրը ամէնուս համար ալ մութ է դեռ։

— Գոնէ պզտիկ ծանօթութիւն մը չի կրցի՞ր քաղել այս տարօրինակ ձերբակալման մասին, ձայնեցին նորէն առնոնցմէ մէկ քանին աչխոյժով։

— Ասանկ պարագաներու մէջ ամէն մարդ մէյ մէկ ենթադրութիւն կ'ընէ, ըսաւ Ռօպէն անտարբերութեամբ, բայց ամէնէն հաւանականը կը նկատուէր գողութեան մը ամբաստանութիւնը։

Պուանէի տժգոյն դէմքը աւելի եւս դալկացաւ, և, ձեռքերը կուրծքին վրայ խաչաձեւած, կեցաւ յուսաբեկ դէրքի մը մէջ։

— Թերեւս այս ալ սուտ թիւն կամ զրպարտութիւն համարուի, յարեց Ռօպէն տեսակ մը վիրաւորուած անձնասիրութեամբ, բայց ես մէկ բան միայն կը յանձնարարեմ իրենց։ Թող երթան իրենք իրենցմէ ստուգեն եղելութիւնը և տեսնեն թէ ո՛վ է սուտը։

— Ենթադրենք թէ Բրէզ ձերբակալուած ըլլայ, վրայ բերաւ Թիպօ քիչ մը մեղմութեամբ, բայց գողութեան մը ամբաստանութիւնը չատ ծանր և անհեթեթ բան է ինքնին։

— Ես ինչ որ իմացայ, ան կ'ըսեմ միայն, չեչտեց Ռօպէն, անկէ անդին ինծի չի վերաբերիր։ Ինչո՞ւ գիս կամ ձեզ չեն ձերբակալեր, առանց պատճառի։ Ես առաջին օրէն ո՛չ թէ միայն եղած եմ Բրէզի, այլ միշտ զգուշացած իրմէ, որովհետեւ չեմ կրցած երբեք հաչտուիլ ասանկ կեղծաւո՛ր, սմսեղո՛ւկ, քսո՛ւ բնաւորութեանց հետ։ Ես ասանկ պարկեշտիկ երեւոյթներու տակ չատ նուաստ, նեխած հոգիներ միայն տեսած եմ, և չեմ ուզած անոնց հետ մտերմութիւն հաստատել չատ։ Ահա այս ընթացքս է որ ոմանց հաճելի չէ թուած և նոյն իսկ կարծեցնել տուած է թէ ես Բրէզը կ'ատեմ կամ կը նախանձիմ անոր յաջողութիւններէն։ Հիմակ թող իրողութիւնը ինքնին խօսի և թո՛ղ ամչնան ամէն անոնք որ իմ բարեմտութենէս կասկածեցան։

Ռօպէն լռեց մէկէն ի մէկ։ Գործարանատէրը աչխատանոցէն ներս մտաւ այս միջոցիս, և պահ մը աչխատութիւնները դիտելէ ետքը, խօսքը գործաւորներուն ուղղելով.

— Պարոննե՛ր, ըսաւ հանդիսաւոր ձայնով մը, կը ցաւիմ որ ձեր ընկերներէն պարոն Բրէզ Ռիգոռ ձերբակալուած է քիչ մը առաջ, բոլորովին անհասկնալի ամբաստանութեամբ մը։ Գիտէք թէ ես ո՛րքան մեծ վիշտ կը զգամ, երբ ձեզմէ մէկը դժբախտութեան ենթարկուի անակնկալ կերպով։ Պարոն Բրէզի այս ձախողւածն ալ սիրտս ծանրապէս խոցած է։ Բայց փորձառութեամբ գիտեմ թէ ասանկ բաներ չատ կը պատահին մարդկային կեանքի մէջ, որ լեցուն է անակնկալներով։ Մանաւանդ ներկայ պարագային մէջ իրողութիւնը չա՛տ ակներեւ է։ Բոլոր սրտովս կը հաւատամ թէ պարոն Բրէզ զոհ կ'երթայ նմանութեան մը կամ սխալ ենթադրութեան մը։ Եթէ իմ քիչ մը փորձառութեամբս կրցած եմ դատել գործիս մարդիկը, պարոն Բրէզի համար կրնամ երդում ընել իսկ թէ կատարելապէս անմեղ է և թէ ամէնքս ալ պարտաւոր ենք պահել միշտ մեր յարգանքը անոր նկատմամբ։ Մանաւանդ դուք որ, այսպիսի հաճելի եղբայրակցութեան մը մէջ կ'ապրիք, ամէնէն աւելի պարտաւոր էք իրեն նկատմամբ ազնիւ ըլլալու և նոյն իսկ աղօթելու որ Նախախնամութիւնը չուտով այցելէ ձեր տարաբախտ ընկերոջ։ Ես, թէրեւ նչան խորին գոհունակութեան, այս վայրկեանէս իսկ բոլոր աշխատանոցներուս գործապետ կը հռչակեմ զինքը, և կը յորդորեմ ձեզ որ անոր պարկեշտութեան, աչխատասիրութեան և ճշգապահութեան գեղեցիկ օրինակին հետեւիք միշտ։ Պարոն Բրէզ քանի մը օրէն պիտի գայ և գործին պիտի ձեռնարկէ կրկին։ Այն ատեն չքեղ սեղան մըն ալ պիտի տրուի ձեզ, ի պատիւ ձեր Նորընտիր գործապետին, որուն երկու խնդակցութիւն մէկէն յայտնելու գեղեցիկ առիթը պիտի ունենանք։

Ու գործարանատէրը հեռացաւ, գրեթէ բոլոր աչխատաւորները անօրինակ խանդավառութեան մը մէջ թողլով։

(Շարունակելի)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՌՕՐԱ, ՍՈՒԹԼԷՐԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 4
(ԹՕԳԱՏԼԵԱՆ ՍՐՃԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱՑԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ)
ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 9ԷՆ 5 (Ը. Ե.)
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

Տէր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Տ. ԳԱՑՍԵՐԵԱՆ

Բարիզի բժշկական ակադեմիայէն վկայուած Տոքթ. Պ. Սիռթիսի

ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

որ հիմնուած է Բարիզի հանրահռչակ Պէնիվարտ և Պօթայտիօն ջրաբուժարաններուն հետեւողութեամբ։ Տօքթ. Սիռթիս Տօքթ. Պաթիպարտի ուսուցչութեան ժամանակ Բարիզ կատարելագործած է ուսումը և Բերա, Բիւյիւք Բարմաք Գաբու Իմպիլ փողոց թիւ 14 հաստատած է այս դարմանատունը, և յաջողած է հիմակէս կատարելագործեալ վիճակի մը բարձրացնել։

Ռոմաթիզմը, ջղային ու մորթային հիւանդութիւնները, նիհարութիւնը եւայլն կարգի հիւանդութեանց ամէնքը կը բուժուին միմիայն Սիռթիսի այլ և այլ պանեօներովը, տուշերովը, օդաբուժութիւնովը և ելեկտրաբուժութիւնովը։ Ամէն տեսակ մասաժ, մարմնամարզ և մարմինն այլ և այլ մասերը չտկելու համար գիտական միջոցներ կը գործադրուին այս դարմանատան մէջ։

Մանօթ իրողութիւն մըն է թէ Սիռթիսի արուեստական պանեօներուն մէջ բուժում ստացողներուն վճարած վարձքը սովորական բաղնիքի վարձքէն չատ աժան է։

Պանեօները բաց են առտուան ժամը 6էն (Ը. Ե.) մինչեւ կէս օրէն ետք ժամը 8։

Մ. Սիռթիս մասնագէտ է ներքին և ջղային հիւանդութեանց բացի հինգշաբթի և կիրակի օրերէն ամէն օր ժամը 10էն (Ը. Ե.) մինչեւ 2 կը գտնուի վերոյիշեալ Ջրաբուժական հաստատութեան մէջ։ 2—30

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պիր Պիր Չէսիսի դիմաց
ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիյէ, Տողրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 4—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պիր-Պիր-Չէչիտին դիմաց։
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԼՈՅՍ չարաթաթերթին 1903—1904 տարւոյ հաւաքածոյները պատրաստ կը գտնուին Պապը Ալի ճատտէսի, թիւ 38, Վաթան գրատան կից սեղանաւոր ծխավաճառին քով։ Հաճելի ժամանց փնտռողներուն համար լաւագոյն առիթ։

ԱՎԵԼԱՆ ՍՈՒՅՈՒ գաթիէն ճիլաէ լէքէ պրագմագուզըն պէյազլանմըշ սաչ վէ պըըղլարա թէրավէթ վէ րէնկը թապիի վէրիր. սաչը քէօքիւնտէն գուվվէթլէնտիրէրէք, տէօքիւլմէսինէ արա մէյտան պրագմազ. էմսալի կէօրիւլմէմիշ պիր տէրէճէտէ սաչը չօղալտըր. սաչ վէ պըըղըն մաթլուպ վէճհլէ նիչ վէ նիւմաւընա ֆէվգէլատէ խըտմէթ իտէր։ Իխթիրահ իտիլտիքտէն սօնրա իլք տէֆա օլարագ Աթինա չէհրինտէ թէճէսիւս իտիլէն պէյնէլմիլէլ թիճարէթ վէ սանայի սէրկիսինտէ էմսալի միւսթահզարաթ միյանընտա էն բարլագ մէրթէպէյի իհրազա մուվաֆըգ օլմուշտըր։ Սէրկիտէ ԱՎԷԼԱՆա կիւմիւշ մետալիա միւքեաֆաթը վէրիլտիկի հալտէ միւսթահզարաթը սաիրէնին ճիւմլէսի րէտտ իտիլմիշ տիր. միւքեաֆաթը մէմլէքէթիմիզտէ իհթիրահ օլընան «Ավէլան» գազանտը։

ԱՎԷԼԱՆ տիկէր սաչ վէ պըըղ պօյալարը կիպի օլմայուպ պիր գուլթու տէրունինտէ սուրէթը իսթիմալի թարիֆիսի պէրապէր օլտուղը հալտէ թէզ պիր չիչէտէն իպարէթ տիր։ Միւչթէրիի քէրամ սիյահ եախօտ քէչթանէ րէնկինտէն հանկիսընը իսթէտիկլէրինի պէյան էյլէմէլի տիրլէր։

Մահալը ֆիրուխթը.— Պէյ օղլունտա Պօն Մարշէտէ վէ Իգիտօրտա, Ղալաթատա Մ. Մատալա, Ֆընտըգլըտա Վասիլաքի էֆ.նին, Պէչիքթաշտա Բեազիմ պէյին վէ Տիրէքլէր Արասընտա Սօկրատ էֆ.նին էճզախանէլէրի, Պաղչէ Գաբուսընտա Գասապեան էֆ.նին, Սուլթան Համամընտա Մէզիքի օղուլլարը վէ Եէնի Ճամիտէ Բեազիմ պէյին էճզա տէբօլարը։

Ումում Աճէնթէսի.— Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ 146 Նո. Մ. Թօտոր Սթավրաքինին Բէրուքեար սալօնընտա։ Ֆիաթը մագթու օլարագ չիչէսի 25 գրուշ։

ԱՐՍԼԱՆԸ ՄԱՂԱԶԱ

Սուլթան Համամընտա Հաճօբուլօ խանընտա 8 Նումէրօլը պէօյիւք մէֆրուչաթ մաղազամըզտա պու տէֆա Եվրօբատան ճէլպ իթտիյիմ հէր տիւրլիւ մօպիլեալարը ղայէթ էհվէն ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ իթտիրիմտէն, պունլարտան մաատա Ամէրիքան գօնսոլ, այնա վէ օրթա մասալարը, եալըզըը պէօյիւք այնալար, եալըզըը վէ ճէվիզլի ժարտէնիէլէր, եալըզըը վէ ճէվիզլի գօնսոլլար, բիրինճ վէ տէմիր գարեօլալար, թէլտէն եաթագլար, հէզարէն սանտալիէլէր վէ թամամ աֆրալարընա մախսուս Եվրօբա սանտալիէլէրի, վէ պահճէ սանտալիէլէրի, վէ էթաժէրլէր, էնվաի տիւրլիւ սիկարա իսկէմլէլէրի, այնալը եավաղ տօլապլարը, ճէվիզլի, զէյթուն վէ պէյազ աճըր գարեօլալար վէ լավամանօլար, լաքէ վէ եալըզըը օտա թագըմլարը, աէտէֆլի գարեօլա վէ օտա թագըմլարը վէ ղայրի հիւմ. հէր նէ սըբարըշ օլունուրսա կէրէք Եվրօբատան կէթիրթմէք վէ կէրէք Սթամպօլտա քէնտի ֆապրիքամըզտա ղայէթ տըգգաթ իլէ եաբթըրմագ իգտէր հազըրըըմ։ Մաղազամըն տէբօլարը Մահմուտ Բաչատա Բիւյիւք խանընտա օլուպ քօրնիշ վէչէրչիվէ չըպուգլարը, գալըն վէ ինճէ սանտըգլարը ղայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ իթտիկիմի միւչթէրիլէրիմէ բիլտիրիրիմ, վէ պիր տէֆա մաղազամը թէչրիֆիլէրինէ ինթիզար էյլէրիմ։
16—36 ԼԷՕՆ ՖՐԻՏՄԱՆ

ԴԵՐՁԱ՛Կ
ԴԵՐՁԱ՛Կ
ԴԵՐՁԱ՛Կ

25 տարիէ ի վեր ծանօթ դերձակ Երիզացի Յովհաննէս էֆ. Սարաֆեան, Մէհմէտ Սալիմ էֆ.ի ընկերակցութեամբ դերձակատուն մը հաստատած է Պոլիս, Պապը Ալի ճատտէսի, Մէսէրրէթ աբարթըմանին տակ 17 թիւ վաճառատան մէջ։

Անոնք որ թէ՛ աժան, թէ՛ տոկուն, թէ՛ լաւ կերպասէ, թէ՛ ձեւաւոր և թէ վերջին նորաձեւութեամբ հագուստ կարել կ'ուզեն, պէտք է դիմեն նոյն վաճառատունը։

ԱՄԱԿԱՆՈՎ ՎՃԱՐՈՒՄ

Այս դերձակատունը իր բազմաթիւ յաճախորդներուն դիւրութեան համար հագուստներ կը չինէ և փոխարէնը կը գանձէ

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ

ԳԵՂԱՐԱՆ
ԽԱՉԻԿ ՓԵՍՃԵԱՆ
Կ. Պոլիս, 261 Մահմուտ Փաշա Պաշի, աղբիւրին կից 261

Սոյն բազմամեայ դեղարանը, այս անգամ նոր կազմակերպութիւն մը ստացած ըլլալով, Խաչիկ Փեսճեանի կողմանէ, քիչ ատենուան մէջ պատիւ ունեցաւ գնահատուիլ յարգոյ հասարակութենէն, որմէ քաջալերուելով այս անգամ պէտքը կը զգայ իրեն ուղղութիւնը և նպատակը ներկայացնել հանրութեան։

ՆՊԱՏԱԿ.— Գոհ ձգել իր յաճախորդները՝ դեղերու թարմութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշգապահ պատրաստութեամբ, գներու չափաւորութեամբ և արուեստին խղճամիտ գործադրութեամբ։

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրութիւն, ապահովման դրութիւն և պարկեշտութիւն դեղարանին սկզբունք եղած են։

Բանակցած է Եւրոպական տան մը հետ՝ ամէն չաբթու պատուաստի թարմ թիւպեր (ասր գալեմի) բերել տալու։

* * *

Ամէն օր Դեղարան յաճախող Հայ և օտարազգի բժիշկներէն զատ, ընդհանրապէս հանրածանօթ ԲԺԻՇԿ ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ ԷՖ.՝ որ ամէն Դչ. Եչ. և Շբ. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ իրեն ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբ, դեղարանին մասնաւոր դարմանարանը։

Ատամնաբոյժ Վռամշապուհ էֆ. Թաչճեան եւս ամէն առաւօտ մինչեւ ժամը 5 սոյն Դեղարանը կը գտնուի և ակռայի հիւանդութիւնները կը դարմանէ, պատրաստելով նաեւ արհեստական նուրբ ակռաներ։

ԴԵՂԱՐԱՆԸ ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՍՊԱՍ

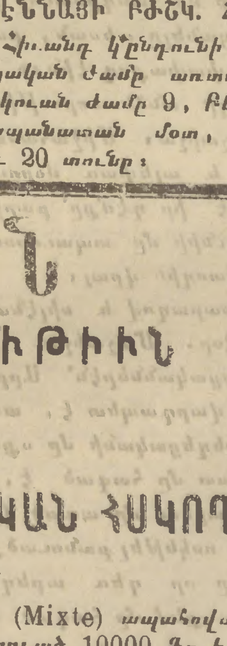

ՍԱՆԱՔՕՐ
"SANAKOR"
Brévété S. G. D. G.

«Sanakor» քօրսէն իր հանճարեղ և պարզ չինութեամբ վայելուչ և ճկուն կ'ընէ մէջքը, առանց թոքերը կամ ուրիշ կենսական գործարաններ ճնշելու։ Այս նոր քօրսէն կը լայնցնէ իրանը, կ'երկարէ մէջքը, կը ծածկէ որովայնը և կնոջ կուտայ ուղիղ դիրք մը, առանց պէտք ըլլալու որ կապերը պնդուին։ «Sanakor» ծայրայեղ վայելչութեան կը միացնէ անբաղդատելի հանգստութիւնը, ա՛յնքան կատարեալ կերպով որ խանդավառութեամբ ընդունուած է որքան ազնուական տիկիններէ, այնքան փափկակազմ անձերէ որոնք նախապէս կը գործածէին առողջապահական բուժած քօրսէները։ «Sanakor» մենաչնորհ եղած է Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Մ. Նահանգաց, Գերմանիոյ և Պելճիոյ մէջ։

Կեդրոնատեղի
Հռչակաւոր ԲԱՌԷ վաճառատունը
Բերա թիւ 262
48—10

ԱՆՈՆՔ ՈՐ
Կ'ՈՒԶԵՆ ԼԱՒ ՊԱՐՈՂ ՄԸ ԸԼԼԱԼ
ԴԻՄԵՆ՝ Խ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

Կը դասախօսէ միւզիքով
Խիստ դիւրուսոյց մեթոտով
Կարճ ժամանակի միջոցով
Դիւրամատչելի պայմաններով
Կ'այցելէ նաեւ անոնց տուները
Որոնք կ'ուզեն յատուկ պարի դասերը։

Կը գտնուի Դչ. օր 5-6 և Շբ. 10-11 Մեծ Շուկայի Գալըբաքճըլարի դուռը Ֆէսճի Սեպուհ աղայի խանութը։ Բերա, Դչ. օր երեկոյեան 11-12½ (Ը. Թ.), Կալաթա Սէրայ, Խրիսթաքի խան (Սիթէ տը Բերա) սափրիչ միւսիւ Աչիլ Տրաբոնոսքիի սալօնը։

Ուսուցչին բացակայութեան՝ ներկայացողներէ կը խնդրուի իրենց հասցէն ներփակեալ ներկայացնել։
12—2

ՏՕՔԹ. ԵՕՐԿԻ ԱՆԹՈՆԻԱՏԻ
Վկայեալ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ ԲԺՇԿ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Հիւանդ կ'ընդունի, ամէն օր, Եւրոպական ժամը առտուան 8էն մինչեւ իրիկուան ժամը 9, Բերա, անգլիական դեսպանատան մօտ, Սէրգիս փողոց թիւ 20 տունը։

Գաղիական և մորթի հիւանդութեանց մասնագէտ է և Վիէննայի մէջ իր երկարամեայ պաշտօնավարութեամբ ստացած է ճարտար փորձառութիւն մը և իրեն դիմողները կը դարմանէ գիտական վերջին պահանջումներով։

Գաղիական և մորթի հիւանդութիւններէ զատ ուրիշ ախտերէ վարակեալները չի դարմաներ։ 45—12

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՆԱՆՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
VICTORIA DE BERLIN

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԳՈՒՄԱՐ ՄԻՆՉԵՒ 1903
1,325,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1903
510,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ 26 ՍԵՊՏ. 1853Ի ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Ցամաքային Եւրոպիոյ ամէնէն հզօր ընկերութիւնն է

Անոր պայմանները զորս Թուրքիոյ մէջ գործող ընկերութեանց և ոչ մին կրնայ կատարել։ Զոր օրինակ, 30 տարեկան անձ մը 25 տարուան տեւողութեամբ խառն (Mixte) ապահովագրութեան մը համար առաջին երեք տարիները պարտի վճարել 424 ֆր., երրորդ տարիէն 10 % էն սկսելով մինչ 66 % կը զեղչուի վերջին տարին, որով ընդհ. վճարածը կ'ըլլայ 6255 ֆր. և առաջին օրէն արդէն իրեն տրուած 10000 ֆր.ի Ապահովագրական պայմանագրով կ'ստանայ ճիշդ 10000 ֆր.ը, որով զուտ չահ ստացած կ'ըլլայ 3745 ֆրանք։ Բոլորովին անլուտ ժողովրդական ճիւղ մըն ալ ունի չաբաթական վճարումներով և առանց բժշկական քննութեան։

Անմրցելի ԹԱՐԻՖԱՆԵՐ զուակաց Ապագայի Ապահովագրութեանց

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈԳԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ ևն. արկածներու դէմ, աչխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաբաթական՝ փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս.= ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ
ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

Տեսուչ՝
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԷՄ-ԳԱԼՕԵԱՆ
Պոլիս Գալբրճըօղլու խան թիւ 45 եւ 45 bis։

ՍԹԱՄՊՕԼ
33, 35, 37
ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ՓՈՂՈՑ

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ՄՈՒՇԱՄՊԱ.- ԼԻՆՕԼԷՕՄ (ՄԱՆԹԱՐԼԸ ՄՈՒՇԱՄՊԱ).- ՔՌԷԹՕՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱԶԱՌՕ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
52=19

ԲԵՐԱ
ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ
ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՊԱՍԱԺ Ն°

ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԷՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ՍԹՕՐՆԵՐ